

Skaudi Vilniaus Buklę Pašovė Meksikos Prezidentą

Žuvo 24 Angliakasiai

SKAUDI VILNIAUS
BUKLĘ.

Neseniai Vilniuje lankėsi žydų laikraščio Forverts korespondentas J. Leščinskis, ir apie Lietuvos sostinę jis sekamai rašo: „Tas garsus senas miestas, kur didelį gyventojų nuosimintį sudaro žydai, daro begaliniai skaudų įspūdį. Visas gyvenimas miršta palengva miršdami. Visur toki lydiniai vaizdai, kad net širdį spaudžia. Labai liudnų įspūdį Vilniuje darą tūvės ir kitokios prekybos ir pramonės įstaigos. Visos jos pusiau arba visai tuščios, be prekių. Praeitame mėnesį bankrutavo 400 krautuvų. Ši mėnesį ešą laukiamą dar daugiau bankrutuojant. Zalkino fabrike, kur kitą syk dirbdavo apie pusantro šimto darbininkų, dabar dirbą tik trys darbininkai. Apie 70 nuosimintų visų miesto darbininkų bastasi be darbo“.

Korespondentas buvęs ir Lenkijos miestuose — Varšavoje, Lodzijoje ir kt. Ten gyvenimas ir gi esąs sunkus, bet tų miestų gyventojai vis gi dar turi viltį, kad esamas ekonominis krizis praeis ir geresni laikai užstos. Apie vilniečius to negalima pasakyti. Vilniaus gyventojai praradę visokią viltį.

PAŠOVĖ MEKSIKOS
PREZIDENTĄ.

Vasario 5 dieną Meksika inauguravo (įvedino) savo naują išrinktą prezidentą Pascual Ortiz Rubio. Išrinktas buvo kilnios. Buvo susirinkę daug įtekinčių šalies žmonių ir minios paprastųjų Meksikos piliečių. Prezidentas pasakė savo kalbą, pasižadėdamas šalį vesti prie gerbuvio ir ramaus gyvenimo. Bet šios išsikišęs baigėsi sujaudintai ir net kraujo praliejimu. Po įvedimo praejus apie porai valandų prez. Rubio su savo šeima grįžo namo iš Nacionalio Palociaus, kur įvedinimas įvyko. Bevažiuojant automobiliu iš stovinių žmonių minios pasigirdo šūviai, kuriuos paleido tulas piktadaris. Paleisti šeši šūviai dykoms nuėjo: vienas jų liė prezidentą, kiti jo pačią, giminaite, šoferį ir tris kitus asmenis. Visi sužeisti nepavojingai. Prezidentas Rubio persautas per žandą. Padarimas operaciją prezidentui, pasirodė, kad sužeistas lengvai ir tuojau išgis. Piktadaris suareštuotas. Išpradžių jis nenorėjo sakyti kuo esąs, bet kvociamas prisipažino, jog jo vardas yra Miguel Flores, 22 metų amžiaus vyrukas. Tai yra asmuo iš Vasconcelistų grupės suokabininkų, kurie kiek anksčiau buvo su-sekti suokabivime nudaigot visus Meksikos kabineto narius. Piktadarį laukia žinomas likimas — mirtis, o visoje šaly eina dideli areštai, kad minimus suokabininkus visus susekus ir gautinai išnaikinus.

ŽUVO 24 ANGLIAKASIAI.

Vasario 6 dieną Standard Coal kompanijos kasykloj prie Standville, Utah valstijoje, nutiko didelis dujų sproginimas. Tuo laiku kasykloje dirbo 30

žmonių. Kilus sprogimui, penkiems darbininkams pavyko užsibarikaduot nuo mirtingų dujų ir tokiu būdu jie liko gyvi. Keturi angliakasiai spėjo iš nelaimės pabėgt. Bet 20 darbininkų žuvo vietoje, o kai šitai rašoma, pranešimai nusako, kad vienas darbininkas dar nesurast. Prie to, žuvę 3 žmonės, kurie ieškojo žuvusiųjų kunų. Tokiu būdu ši nelaimė prarijo 24 žmonių-darbininkų gyvybes. Dėl šitos nelaimės kaltinama kompanija, nes, sakoma, kasykloje buvusi neprižiurima ir labai ap-leista.

ISPANIJA PASKELBĖ KALINIAM AMNESTIJĄ.

Nuvertus buvusio Primo de Riveria diktaturai, nauja valdžia praeitą savaitę paskelbė visuotinę kaliniam amnestiją. Ši amnestija paliečia tiek politinius, kaip ir civilius kalinius, kurie buvo apkaltinti arba pasmerkti dėl maisto kėlimo prieš Ispanijos generolo Prime de Riveria valdžią. Amnestijos paskelbta metinių karalienės Marijos Kristinos, karaliaus Alfonso motinos, mirties suokaktuvų atžymėjimui. Todel iš kalėjimų bus paleista šimtai civilių asmenų ir daug artilerijos korpuso karininkų, kurie savu laiku buvo priešais nuverstąjį diktatorių sukilę. Jų tarpe bus bausmė nuimta ir Antonio Sanchez Guerra, kuris buvo apkaltintas kaipo vadas 1923 metų sukilimo. Jis dabar gyvena užsieny ir netrukus žada grįžti į savo tėvynę.

SUSAUDĖ 500 CARO LAIVYNO KARININKŲ.

Iš Rygos gauta žinių, kad per dvi užpraetas savaites sovietų čeka sušaudžius apie 500 buvusių carinės Rusijos laivyno karininkų. Sakoma, kad tie visi karininkai buvo areštuoti ir per 18 mėnesių laikomi įvairiuose Rusijos kalėjimuose. Pas taruoju bet gi laiku, Ge-Pe-U (slaptosios policijos) viršininko Mendžinskio įsakymu jie visi sušaudyti. Tiesa, Rusijoje apie tai nieko nežinoma ir šitas žinias, kaipo neteisėingas, iš Maskvos taip gi užginčinama.

ISTATYMAS PRIEŠ KOMUNISTUS VOKIETIJOJE.

Vokietijos komunistai jau tiek įsivyravo, kad ten pastaraisiais laikais kelia riaušes, bedarbių demonstracijos ir tt. O po visa tai slepiasi komunistų tautų istorija liudija, kad nėra nieko amžino valstybių gyvenime. Valstybių valdžios ir net santvarkos keitėsi ir keičiasi. Svarbiausias dėsni kiekvienai tautai ir valstybei, tai jos nepriklausomybė. Gyvenant tautai nepriklausomu gyvenimu galima anksčiau ar vėliau pakeisti vidutinę santvarką valstybėje, galima pakeisti valdžią. Todel augščiausias ir svarbiausias tikslas kiekvienai tautai — jos nepriklausomybė. Taigi ir kiekvieno lietuvių pareiga bent Lietuvos Nepriklausomybės šventės metu prisiminti savo privarlingas ir svarbiausias pareigas, tai pagerbti savo tautos didžiausią laimėjimą — Nepriklausomą Lietuvos Valstybę įkurimą ir kartu pasizadėti visomis išgalėmis tą nepriklausomybę ginti nuo visų Lietuvos priešių.

PAŠOVĖ BRAZILIJOS VICE-PREZIDENTĄ.

Iš Rio de Janeiro pranešama, kad vasario 7 d. Montes Carlos mieste buvo politinis mitingas. Čia kilo riaušes, kurios priejo net ir šaudymų. Brazilijos viceprez. Mello Vienna pašautas, penki asmenys nušauti ir šiošienka sužeista, kurių keletas mirė.

Lietuvos Nepriklausomybės Šventę Minint

Vel. Dr. Jonas Basanavičius.

Sekamą sekmadienį, vasario 16 d., sukanka 12 metų kaip Lietuva pasiskelbė Nepriklausoma Valstybe. Vasario 16 d. taip pat sukanka trys metai nuo mirties pirmutinio Lietuvių Tautos budintojo Dr. Jono Basanavičiaus. Velionio Basanavičiaus ir burelio pirmutinio Aušrininkų drausų žygiai tautinės sąmonės budinime buvo tiesimas pagrindų ir plačiai Lietuvos Nepriklausomybei. Dr. Basanavičiaus vardas yra artimai susijungtas su Lietuvos Nepriklausomybės švente, todėl minint šią kiekvienam lietuviui brangią šventę negalima praeiti ir Dr. Basanavičiaus vardo nepaminti. Simbolingai susijungia Dr. Basanavičiaus vardas su Lietuvos Nepriklausomybės švente ir delto, kad Didysis Tautos Budintojas mirė vasario 16 d.

Vasario 16 d. yra ir amžinai bus kiekvienam lietuviui didžiausia šventė ir visų švenčių. Nežiūrint kokia vidutinė santvarka bus Lietuvos valstybėje, tačiau Lietuvos Nepriklausomybės šventė savo skaisybės, savo svarbos ir reikšmės kiekvieno lietuvių širdy ir tautinėje sąmonėje lietuvių nenustos. Tai yra Lietuvos pergalės, tautos didžiausio laimėjimo šventė.

Dvylika metų valstybės gyvenime yra visai trumpas laikotarpis. Bet ir per trumpą laikotarpį Lietuvai teko pergyventi šviesių ir skaudžių momentų. Nebuvo lemta mūsų senąjį Tėvynę išvengti ir diktatūros eksperimentų. Bet pasaulio tautų istorija liudija, kad nėra nieko amžino valstybių gyvenime. Valstybių valdžios ir net santvarkos keitėsi ir keičiasi. Svarbiausias dėsni kiekvienai tautai ir valstybei, tai jos nepriklausomybė. Gyvenant tautai nepriklausomu gyvenimu galima anksčiau ar vėliau pakeisti vidutinę santvarką valstybėje, galima pakeisti valdžią. Todel augščiausias ir svarbiausias tikslas kiekvienai tautai — jos nepriklausomybė. Taigi ir kiekvieno lietuvių pareiga bent Lietuvos Nepriklausomybės šventės metu prisiminti savo privarlingas ir svarbiausias pareigas, tai pagerbti savo tautos didžiausią laimėjimą — Nepriklausomą Lietuvos Valstybę įkurimą ir kartu pasizadėti visomis išgalėmis tą nepriklausomybę ginti nuo visų Lietuvos priešių.

Šiomet, kaip ir kiekvienais metais, Amerikos lietuvių kolonijos iškilmingai švęs Lietuvos Nepriklausomybės šventę. Tose iškilmėse Amerikos lietuvių pareiga neužmiršti:

1. Amžinosios Lietuvos sostinės Vilniaus. Lietuvos Nepriklausomybės šventę minėti suoruose parengimuose reikia parinkti aukų Vilnijos ir visos okupuotos Lietuvos lietuvių tautiniai-kultūriniai veikimai paremti. Taip pat mūsų pareiga paremti Vilnijos lietuvių mokyklas ir labdaringas įstaigas. Vilniaus vadavimė reikalų nei vienas lietuvis neprivalo užmiršti nei vienai minutei.

2. Amerikos lietuvių pareiga palaikyti nuolatinę moralę ir medžiaginę pagalbą savo senąjį Tėvynę. O tai palaikysime tik tuomet, kai neeisime merdėti Amerikos lietuvių kultūriniai tautiniai veikimai. Todel Lietuvos Nepriklausomybės šventės iškilmėse kiekvienas pasizadėkime ir toliau dirbti ir plėsti Amerikos lietuvių tautinius ir kultūrinis darbus. Dirbkime patys ir kitus raginkime dirbti. Ypatinai svarbu įtraukti į tuos tautiniai-kultūrinis darbus priauzantais Amerikos lietuvių jaunimas.

3. Amerikos lietuvių pareiga kovoti su visais tais elementais, nežiūrint ar jie lietuvių vardą šventavagiškai nešioja, ar visai svetimi yra, kurie stengiasi demoralizuoti Amerikos lietuvių, slopinti jų tautinę sąmonę, kurie visokiais galimais būdais ardo mūsų tautiniai-kultūrinį veikimą ir tuo būdu padeda ištautinti Amerikos lietuvių.

Amerikos lietuvių neužmiršo ir neužmirš savo senosios Tėvynės, neužmirš Vilniaus atvadavimo reikalų ir kitų gyvųjų Lietuvos reikalų. Nors tolimam užjūry, nuo savo Tėvynės atskirti, gyvename, bet visuomet minėjome ir minėsime su pagardavimu reikalų ir kitų gyvųjų Lietuvos reikalų. Nors tolimam užjūry, nuo savo Tėvynės atskirti, gyvename, bet visuomet minėjome ir minėsime su pagardavimu reikalų ir kitų gyvųjų Lietuvos reikalų. Nors tolimam užjūry, nuo savo Tėvynės atskirti, gyvename, bet visuomet minėjome ir minėsime su pagardavimu reikalų ir kitų gyvųjų Lietuvos reikalų.

Sios dvylikos Lietuvos Nepriklausomybės šventės metu sveikiname Lietuvą ir savo brolius senąjį Tėvynę gyvenančius. Sveikiname ir linkime laimingos ir šviesios ateities Lietuvos Valstybei. Pirmiausia ir svarbiausiu mūsų linkėjimu, tai kad galimai artimiausioje ateity butų grąžinta demokratiniu parlamentarizmu paremta santvarka Lietuvos Valstybėje. Amerikos lietuviams butų didžiausias džiaugsmas ir pasitenkinimas, kad trylikta Lietuvos Nepriklausomybės šventę visa Lietuvių Tauta švęstų pilnos laisvės ir broliškos meilės saulutei šviečiant Lietuvos gyvenime.

Užpuolė SLA. Centro Organizatorių

NETIKETINI ĮVYKIAI SLA.
57 KUOPOS SUSIRINKIME.

Sekmadienį, vasario 2 d., turėau progos atsilankyti į SLA. 57 kuopos, Worcester, Mass., susirinkimą. Šios kuopos sekretorius, p. Šalaviečius, man įsakė pributi į svetainę 3:30 val. po pietų. Atvykau į svetainę, kur 57 kuopa laiko savo susirinkimus, 3:15 val. po pietų ir neužilgo prisirinko kupina svetainė narių.

Susirinkimui užsibaigus, mane pakvietė iš šoninio kambario, kuriame man prisėjo laukti iki 57 kuopos susirinkime svarstomi reikalai, ir pirmininkas p. Stalulionis mane perstatė nariams pakvietė pakalbėti. Kalbėjau apie valandą ir keturiasdešimt penkis minutes, perbėgdamas savo kelionės nuotikius ir paaiškindamas kitų kuopų veikimą ir abelnei apie Amerikos lietuvių gyvenimą ir baigdamas kviečiau visus veikti iš vieno ir dirbti mūsų brangios organizacijos labui. Be to, pagyriau SLA. 57 kuopos veikėjus, suteikdamas jiems kreditą už veikimą kuopoje. Kalbėjau bešališkai, tik SLA. reikalais, jokių partinių grupių nekludijdamas. Pabaigoje pažymėjau, kad nors ir turiu kitas prakalbas šį vakarą, bet dar yra laiko ir todėl kviečiau visus, kurie turi rimtų klausimų SLA. reikalais, kad gali man statyti klausimus, o aš mielai noru stengiuosi atsakyti sulig savo geriausios išgalės. Padėjau progos man pakalbėti SLA. 57 kuopos susirinkime į šios kuopos narius, baigiau savo kalbą.

Tačiau vietoje klausimų girdžiu pirmininkas pareiškia, kad jis turįs dar vieną kitą kalbėtoją ir tuojau perstatė kalbėti kandidatuojančią į SLA. Ido Globėją p. Jusį. Perstatytasis p. Jusius pakla nuo kėdės ir priėjęs prie manęs be jokių ceremonijų mosuodamas kumščia prie man mano veido didžiausio įtūžimo balsu šaukia: „veidmainy, melagi“ ir kitais pasikolijimo žodžiais mane „pasveikina“. Po to kreipiasi į susirinkusius ir sekamai pareiškia: „Draugai ir draugės, mes turime šitam organizatoriui padaryti čia galą, kad jisai iš čia neišvažių ir kad jo tas maršrutas baigtųsi čia, Worcester. Nesa jisai su savo švelniu liežuviu ir gražiais žodžiais išveda daug žmonių iš kelio“. Šitai p. Jusius pareiškus, pasigirsta smarkūs keliolikos jo draugų aplodismentai. Manau sau, o! ir prisiėsi galą gauti tos organizacijos kuopos susirinkime, kuriai su galimai didžiausiu pasišventimu dirbu. Bet laikausi ramiai. Kuopos pirmininkas p. Stalulionis, sėdi sau kėdėje ir patenkintas šypsosi. Bet p. Jusius matyt pats susiprato, kad perdaug save inkriminuojanti pareiškima mano adresu padarė, tai po kelių minučių pridėjo, kad man jo skelbiamas galas bus padarytas tuo būdu, kad esą „mes turime išimti šiam organizatoriui indžiongšina“. Taip apie pusę valandos laiko p. Jusius didžiausio pykčio eks-tazėje draskėsi ir pludosi kaip mano, taip ir Pildomosios Tarybos adresu. Jo veidas darėsi tai mėlynas, tai baltas. Tokie purvų prieš SLA. viršininkus niekur ne esu girdėjęs.

kaip čia mane ir SLA. Pildomosios Tarybos narius niekino ir šmeižė p. Jusius.

Pastebėjau daugelį susirinkusių drebant iš baimės ir pykčio. Nusprendžiau jokių diskusijų su šiais susiorganizavusiais šmeižikais nevesti. Taip pat prisibijojau, kad kas nors iš susirinkusių nestotų ginti manęs ar Pildomosios Tarybos, nes tokiame atsitikime tikrai muštynių nebut išvengta. Atmosfera buvo taip įtempta, kad menčiausias pasipriešinimas organizuotiems šmeižikams butų uždegė muštynių gaisrą ir bereikalingai butų pralietas kraujas. Bet gerai, kad visi susirinkusieji užsilaikė ramiai ir šmeižikams nesipriešino.

Pabaigus p. Jusius kalbą, pirmininkas pakviečia kalbėti 57 kuopos sekretorių p. Šalaviečių. Šis irgi visą savo tulžį išliejo ant visos SLA. Pildomosios Tarybos, ant manęs ir ant „Tėvynės“ redaktoriaus p. Vitaicio. Taip pat ir p. Šalaviečius, kaip p. Jusius, mėgino uždegti susirinkusių narių „darbininkiškus jausmus“ ir štai net kokią nesąmonę pasakė: „Buržuus ponas Gegužis važinėjo Lietuvoje pirmoj klasėj ant laivo, kaip koks didžiausias kapitalistas, o darbo žmonės važiuo trečioj klasėj, nors tas ponas SLA. ekskursiją lydėjo“.

Išliejus p. Šalaviečiui savo tulžį ant SLA. viršininkų, pirmininkas perstatė kalbėti tulą p. Skliutą. Šis irgi smarkiai priėjęs prie manęs pradeda sakyti: „Draugai, nereikia kaltinti žuką taip daug, nes jis yra Centro ponų bernas ir turi daryti taip, kaip jam tie ponai įsako. Bet užtai žukas yra melagis ir veidmainys“. Krovė kiek tik galėjo ir kaip mokėjo visokių purvų tam nevidonui žukui ir tiems „ponams“ ir p. Skliutai. Jis Pildomąją Tarybą perstatė baisiausiais žmonėmis, o „progresyvius“ perstatė tokiais frankliniais, kad rodo imčių žmogus ir verktai iš galiesčio, kaip tie nelaimingi „progresyviai“ Susivienijime „perskeikiojami“.

Pabaigus savo kolonijų ir šmeižtų maldelę p. Skliutui, pirmininkas perstatė tulą p. Lekecką, kuris pasisako esąs kalitalkas ir bandė kalbėti. Bet p. Lekeckui nekaip sekėsi kalbėti, tad ištaręs keletą sakinių baigė savo kalbą.

Po to pats pirmininkas p. Stalulionis atliko savo „progresyviškas“ pareigas, pasakydamas savo kalbą. Papasakojo, kaip jis mane matė pereitam S. L. A. Seime „kovojuant“ prieš darbininkus ir daug kitų nesąmonių ir niekinimų SLA. viršininkų adresu pripasakojo užbaigė kalbą. Maniau, kad jau bus viskas ir galėsiu sau eiti į kitas prakalbas, nes jau artinosi laikas kitų prakalbų pradžios, o man jose reikia kalbėti.

Bet kur tau! Girdžiu pirmininkas perstatė kalbėti „draugai žaldoka“. Tai tas pats p. žaldokas, kuris Komunistų Partijos politikai darbuojasi Wilkes Barre, Pa., apylinkėje ir kurį girdėjau SLA. Pildomąją Tarybą šmeižiant SLA. 7-to apskričio suvažiavime. Kokiais sumetimais p. žaldokas pateko net į Worcesterį — SLA. 57 kuopos susirinkime, nežinau. Bet kiekvienam lengva dasipro-tėti. Matyt 57 kuopos progresyviai nesu suu.

syviai nesijautė užtektinai tvirtais apsidirbti su manim, tai parsikvietė pagalbon pilnai išsilavinusį toje „profesijoje“ savo draugą.

Bet kadangi artinosi laikas man vykti į kitas prakalbas, tad prašiau pirmininko, kad mane paliuosutų iš šio susirinkimo. Bet pirmininkas nenori nei girdėti apie paliuosavimą manęs. Mat tuomet nereikėtų nei tų kolonijų, šmeižtų ir grumojimų skelbti, kuomet manęs susirinkime nebūtų. Tai pirmininkas tik papraso p. žaldoką, kad jis nekaltėtų ilgiau, kaip pusę valandos. Pastarasis matyt labai nepatenkintas kad ne-taip viskas išėjo, kaip buvo suplanuota, tai nors žodžiu išliejo visą savo piklą tulžį kaip ant manęs, taip ir ant visų SLA. viršininkų. Šmeižė, koliojosi kiek tik jam norėjosi ir pagaliau pagrūmojo, kad sekamam Seime Chicagoje jie padarysį galą „tautiškai biurokratijai“ Susivienijime ir mums visiems gerai „iškočios nugaras“.

Ta „progresyviška“ mano viešnagė SLA. 57 kuopoj pasibaigė 7 val. vakare ir iš čia tiesiog nuvykau į SLA. 318 ir 358 kuopų surengtas prakalbas. Pra kalbose buvo žmonių kupinai ir negalėjau praleisti savo kalbos antroje daly nepaminėjus ir to incidento 57 kuopoje. Į šias prakalbas taip pat buvo atėję pp. Jusius, Šalaviečius ir dar keletas „progresyvių“, kuriuos matėjau 57 kuopos susirinkime. Bet čia vargšai jie nieko nepasakė, nes čia buvo susirinkę rimti SLA. nariai ir neprigulinti prie SLA. Worcesterio šviesesnieji lietuviai ir todel neleido „progresyviams“ prakalbas sakyti.

Šiame savo pranešime jokių išvadų nedarau. Palieku pačiam skaitytojų išvadas padaryti. Galui pažymėti tik tiek, kad nieko čia neperdedu, nepadidinu ir kiek galima švelniausioj formoj perduodu tą viską, kas įvyko aukščiau minimam SLA. 57 kuopos susirinkime. Labai džiaugiuosi tuomi, kad šis mano atsilankymas 57 kuopoje baigėsi be jokių žiauresnių įvykių ir niekam nereikėjo bereikalingai nukentėti.

A. A. Žukas,
SLA. Centro Org.

Iš Lietuvos Laikraščiu

SUVALSTYBINTA VIKAVIŠKIO GIMNAZIJA.

Nuo sausio 16 d. Vilkaviškio „Žiburio“ gimnazija, mokinių tėvų sutikimu, perimta švietimo ministerijos žinion ir pavadinta Vilkaviškio valdžios gimnazija. Buvęs Vilkaviškio „Žiburio“ gimnazijos direktorius Antanas Juška paskirtas Biržų valdžios gimnazijos direktorium, o Vilkaviškio valdžios gimnazijos direktoriumi paskirtas Biržų gimnazijos direktorius Matas Krikščionas.

KEIS TEISMŲ ĮSTATUS.

Kaune vyksta svarbi konferencija Lietuvos teismo įstatų pakeitimo projektui aptart. Dalyvauja vyriausiojo tribunolo pirmininkas ir valstybės gynėjas, o taip pat visų keturių apygardos teismų pirmininkai ir valstybės gynėjai. Pirmininkauja konferencijai teisingumo ministeris p. Žilinskis.

Nuo vasario 2 iki 9 dienai skelbiama blaivybės savaitė. Būs paskaitos per radio, išleista atsišaukimo, brošiūrų.

T E V Y N Ė

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas. Leidžiamas kas penktadienį.

S. E. Vitaitis — Redaktorius, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynei“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamas raštas Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiūra. Netinlami spaudai smulkus raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinami ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

Redakcijos Straipsniai

PERTOLI NUEITA.

Atsitikimas su SLA. Centro Organizatoriumi p. A. Žuku SLA. 57 kuopos susirinkime, aiškiai vaizduoja kokia didele neapykanta užsikrėtę prieš kitų įsitikinimų SLA. narius taip vadinamieji „progresyviai“. Pasikviečia SLA. Centro Organizatorių į kuopos susirinkimą, duoda progos jam pakalbėti ir po to atsistoja penki kiti kalbėtojai ir viens po kitam niekina p. Žuką ir SLA. Pildomąjį Tarybą. Netik niekina, bet net grumojimais baigina.

Tokis SLA. narių pasielgimas reiškia daugiau, negu kulturingumo stoką. Čia aišku kaip diena, kad planuotai ir sužiniai prie tokių žygių buvo rengtasi, nes, matyt, tam tikslui parsiųsta p. Žaldokas net iš Wilkes Barre, Pa., apylinkės. Ypatingai įdomus grumojimas kandidatuojančio į SLA. Iždo Globėjo urėdą p. Jusiaus, kuris, sulig paties p. Žuko pranešimo, pareiškęs sekamai: „*Drąga ir draugės, mes turime šitam organizatoriui čia padaryti galą, kad jisai iš čia neišvažiuotų ir kad jo tas maršrutas baigtųsi Worcesterį, nes jisai su savo švelnią lietuvių ir gražiais žodžiais išveda daug žmonių iš kelio.*“ Ir tik po kelių minučių susipratęs, kad padarė labai neapgalvotą grumojimą, pridūrė, kad „mes turime išimti tam organizatoriui indžionkšną“.

Taip pat įdomus ir p. Žaldoko pagrūnojimas, kad esą „Chicagoje mes jums iškočiosime nugaras kaip pridra““. Vadinasi, p. Žaldokas ir jam panašūs rengiasi prie „nugarų kočiojimo“ busiančiam SLA. Seime.

Kaip sau norite, bet čia „progresyviai“ nuėjo pertoli! Jokioje kitoje fraternalėje organizacijoje tokie apsišėikimai nebutų toleruojami. Juk SLA. konstitucija griežtai draudžia nepamatuoti kaltinti, niekinti ir šmeižti net paprastus organizacijos narius, jau nekalbant apie viršininkus. Tačiau SLA. 57 kuopos „progresyviai“ randa gali-mu oficialiai kuopos susirinkime netik nepamatuoti kaltinti SLA. viršininkus ir juos šmeižti, bet dar pridėda ir tokių grumojimų, už kuriuos gali prisieiti net valdiškam teisme sunkiai atsakyti.

Tokie SLA. veikėjų pasielgimai yra visais žvilgsniais smerktini. Tokie pasielgimai netik parodo stoką kulturingumo, bet sėja demoralizaciją, auklėja neapykantą Susivienijimo narių tarpe. Galima daleisti, kad kuopų oficialiuose susirinkimuose, kuriuose dalyvauja tik SLA. nariai, gali

kilti skirtingų nuomonių vienu ar kitu organizacijos reikalu klausimu, galima padiskutuoti tuos klausimus. Bet jokiu būdu neleisim organizuoti tokių užpuolimų ant SLA. Centro Organizatoriaus, kad tuo būdu turėjus progos akyvaizdoje skaitlingo susirinkimo nepamatuoti apkaltinti, išklioti, apšmeižti ir net grumojimais baiginti atsilankiusį svečių ir visus SLA. viršininkus.

Visiems žinoma, kad 57 kuopa yra viena iš didžiausių SLA. kuopų ir savo kulturingumu, savo tvarkingumu turėtų būti pavyzdžiu kitoms mažesnėms SLA. kuopoms. Gaila, kad ši didžiulė SLA. kuopa pasižymi kaip tik priešingai. Pasižymi tokiais žygiais, kurie pažemina visą kuopą ir jos narius ir, pagaliau, įžeidžia garbę visos SLA. organizacijos. Paniekina Susivienijimo pamatinę principą — fraternalizmą.

Todel SLA. 57 kuopos nariams vertėtų rimtai apsvarstyti tokius savo „progresyvių“ vadų žygius ir juos tinkamai įvertinti. Visų 57 kuopos narių pareiga sustabdyti savo vadų tokią neribotą neapykantą linkui organizacijos viršininkų, kuri net piktais grumojimais reiškiasi oficialiuose kuopos susirinkimuose. Manome kiekvienas gali lengvai suprasti ką tas viskas reiškia ir prie ko visą kuopą veda. Linkėtina, kad patys SLA. 57 kuopos nariai padarytų tvarką savo kuopoje ir kad tokie apsišėikimai kuopos susirinkimuose daugiau nepasikartotų.

SUNKI DARBO ŽMONIŲ BUKLĖ.

Pažvelgus į viso pasaulio darbininkų buklę, darosi liudna ir nejauku. Koks keistas, neišmintingas ir saumylstės pagrindu paremtas tas pasaulio surėdymas!

Tik pamąstykime: seniausioje, turtingiausioje pasaulio valstybėje milijoninės žmonių minios skursta, vargsta ir neretai badauja vien dėlto, kad neturi ką dirbti. Tos minios rengia demonstracijas ir oficialiai skelbia savo pareiškimus, kad duokite mums darbą arba duonos. Vadinasi, norintieji žmonės dirbti negauna darbo ir delto turi skursti, badauti patys ir su jais badaują milijonai moterų ir kudiškių, kurių užlaikymas remiasi tų darbo negalinčių gauti vargšų pečiais. Dar keisčiau, kad nežiurint kokia sistema kuri valstybėje tvarkosi, vistiek minios darbių badauja. Ir štai: Vokietijoje milijonai bedarbių; Anglijoje milijonai bedarbių; Rusijoje milijonai bedarbių; Amerikoje milijonai bedarbių. Kiekvienoje dideleje ar mažoje pasaulio valstybėje rasime minias bedarbių.

Tuo tarpu rasime nemažą žmonių ir labai puikiai, didžiausiam ištekliu gyvenančių. Pavyzdžiui, Amerikoje žinios skelbia, kad pekaitais metais federaliai mokėsniai nuo įeigų žymiai didesnę sumą sudaro, negu už praėjusiais metais. Vadinasi, kas nors turėjo didesnes įeigas, negu pirmiau, nors bedarbių armija padidėjo, varguomenės buklė pasun-

kėjo. Tą patį rasime ir kituose kraštuose.

Pamatiniu bedarbės didėjimo faktoriumi yra progresas. Kaip visose gyvenimo srityse progresas milžiniškais žingsniais eina pirmyn, taip ir industrijos plotmėje kasdien nauji išradimai ir mašinerijos pagerinimai atima minioms darbininkų darbą. Negana, kad žmonių prieauglis sparčiai didėja, bet dar ir tobulėjanti mašinerija vis mažina ir mažina darbininkų skaitlį visose industrijos ir pramonės šakose.

Tuo tarpu pertvarkymų darbo sistemos ir santikiai darbo tarpe darbo ir kapitalo suregulavimui beveik jokio progreso nedaroma. Kokia ekonomine sistema daro žmonių buklę rėmėsi tais laikais, kuomet darbininko protas ir rankos buvo svarbiausiu produkcijos faktorium, tokia ji ir šandien yra, kuomet mašinerija pavaduoja darbininko jėgas ir išsilavinimą.

Progresą smerkti būtų labai, neišmintinga. Pagaliau, jokia žvėrė negali progresą susdabdyti. Bet ilgai taip būti negalės, kad milijoninės bedarbių armijos badautų

Ivairios Pastabos

LIUDNAS VILNIAUS VAIZDAS.

„Lietuvos žinių“ korespondentas piešia labai liudną Vilniaus buklę vaizdą. Anot to korespondento, lenkai pavertę Vilnių trečiaeilio provincijos miestu ir todėl šandien Lietuvos amžinoji sostinė štai kaip išrodė: „Dabartinis Vilnius“ — netas, kurs buvo prieš karą ar pora metų po karo... Jis jau kleri metai kaip miršta; jis jau agonijoje... Gyventojus slėgia didžiausias skurdas, begalė mokėsių juos kankintė kankina, jų tiek daug, kad juos surašyti tai maža čia vietos. Gana pasakyti, kad vargšai žmonės net negali susigaudyti. O miesto išvaizda? Verta pasigailėjimo. Gatvių grindimai — horrendum! Juos lenkai populiariai vadina „kačių snukiais“. Priemiesčiai beveik neturi grindimų ir neapšviesti. Jų gyventojai per ištisus metus braido tamsumoje po purvą ir keikia, kiek galėdami, nelemtajį magistratą.“

Mat koks likimas ištiko Vilnių, kuomet jis atskirtas nuo Lietuvos. Vilnius šandien žydėtų ir būtų pirmieji svarbos miestu, jei būtų sujungtas su Lietuva ir tarnautų Lietuvai kaip po jos sostinė. Varsavos militariai naikina Vilnių, bet ateis laikas, kuomet Vilnius vėl atsistots pirmieji Europos miestų eilėje ir švies visai Lietuvai kaip jos amžinoji sostinė. Nei vienas lietuvis neužmiršta Vilniaus nei vienai minutei ir todėl Vilniaus sujungimas su Lietuva yra tik laiko klausimas.

KOMUNISTINIS PILOTAS.

Chicago komunistų organas stengiasi kuoneigiamiausia prasme aprašyti SLA. 6-to apskričio suvažiavimą. Visai nenuostabu, kad komunistų organas stengiasi deskredituoti SLA. 6-tą apskritį. Juk šis apskritys netarnauja Komunistų Partijos rusiškam kromeliui ir ne klausio komunistinių „galvočių“ direktyvų.

Tačiau komunistų organas ir šiuo sykiu neapseina be komunistinių plotkų. Pažymėjęs, kad SLA. 6-tas apskritis nutarė paskirti \$1,000 pagalbėti silpnėms kuopoms delegatų pasiuntimui į Seimą, tuojau skelbia sekamą plotką:

Ir kas metal tos armijos didėtų. Ekonominio gyvenimo sistema reikalauja pertvarkyti iš pat pamatų. Todel neatidėliojant įstatymų leidimo plotmėje reikia eiti prie tokių reformų, kad visiems norintiems dirbti žmonėms visuomet užtektų darbo.

Tačiau nėra pamato tikėtis, kad darbdaviai ir jų interesus atstovaujanti įstatmdaviai prie tokių reformų skubintys. Pirmoje vietoje tokių reformų įvedimu turi pasirūpinti organizuoti darbininkai ir kiekvienas darbininkas atskirai. Todel kiekvieno darbininko pirmiausia pareiga lavintis ir šviestis, kad jis savo reikalus suprastų, kad jį by kokiais gražiais pažadais jokie politikieriai negalėtų suvilioti. Tie lietuviai darbininkai labai klysta, kurie tikisi savo buklę pagerinti sekdamai visokius trukšmingus politikierius „darbininkų gelbėtojų“ skraiste prisidengusiais. Nerimtais trukšmavimais darbininkų buklės nepagerinsime. Tik sąmoningas, šviesus darbininkas savo reikalus supranta ir moka efektingai kovoti už savo buklės pagerinimą.

„Paišikėjo, kad Pild. Tarybos rinkimams kiekvieną kartą išleidžiama po \$10,000. Tuos pinigų nariai sumoka duoklėmis. Buvo grasinimai, kad ir tas tukstantis dolerių „atmušinimui gerų delegatų“ į seimą nebutų paimtas iš tos pačios vietos, bet niekas ir tai nekrepė deramos domės. Suprantama kad ir bus nekaitaip.“

Tai yra negražus išmisas, kad Pildomosios Tarybos rinkimams kiekvieną kartą išleidžiama po \$10,000. Mat komunistams nereikia jokių faktų ir ką jų įkaitusios galvos sumislia, tą jie ir skelbia. Turbut komunistų vadai iš praktikos sulig savęs sprendami tokias SLA. Pildomosios Tarybos rinkimų išlaidas skelbia. Bet tie vargšai užmiršta, kad SLA. Pildomoji Taryba skelbia smulkmeniškas SLA. išlaidų apyskaitas, kurios tuos komunistų plotkus prie gėdos stulpo prikla.

Tiek yra vertas ir komunistų organo tikrinimas, kad „atmušinimui gerų delegatų“ į seimą tukstantis dolerių bus paimtas „iš tos pačios vietos“. Tokius plotkus gali leisti tik komunistai, kuriems net paprasčiausias žmoniškumas yra svetimu dalyku. Reikia tik stebėti, kad tokiomis nesąmonėmis pasiremdami komunistų vadai ieško SLA. narių tarpe sau politinio kapitalo. Jie vargšai užmiršta, kad tarpe mokančių SLA. narių jie kvailiesni už save neraz. Kam dar sielotis ir kasdien giliau į melų ir šmeižtų purvą grimsti?

DAR VIENA SKRIAUDA LIETUVIAMS.

Amerikos lietuvių katalikai, raginami savo klebonų ir katalikiškos sriovės veikėjų, sudėjo nemažą pinigų ir pastatė švento Kryžiaus ligoninę Chicagoje. Sakoma, kad šimtas tukstančių dolerių lietuviams kaitys netarnauja Komunistų Partijos rusiškam kromeliui ir ne klausio komunistinių „galvočių“ direktyvų.

„Bet pradžioje šių metų švenėsnės kuopoms delegatų pasiuntimui į Seimą, tuojau skelbia sekamą plotką:

Šį skyrį veda DR. I. B. BRONUŠAS, 3037 O'Donnell St., Baltimore, Md.

ŽMONIŲ SVEIKATA

Visus šiam skyrui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai paduotu antrašu.

R A U P L Ė S .

Rauplės yra tai staigiai užsikrečiama trijų rūšių liga; ji apsišėikia į septintą ar penkiolik-tą dieną nuo užsikrėtimo laiko.

Į trečią ar ketvirtą dieną sirmimo nuo strėnų ir galvos skaudėjimo, vėmimo, karščiavimo ir klajojimo, odos išbėrimas pasirodo.

Tokis išbėrimas pirmiausiai apsišėikia apie kaklą ir lūpas, o paskui užpuola kitas kūno dalis, kaip rankas ir šlaunis; dažnai pasirodo burnoje, gerklėje ir ausyse, o ypatingai akis išklojančioje plėvėje.

Rauplių liga tęsiasi tris savaites laiko. Ligos pradžioje sunkiai žmogus serga. Toki ligoniai laipsniškai pasveiksta.

Rauplių liga visuomet palieka savo baises ženklius iki mirties.

Ji yra visuomet pavojinga liga delto, kad į jos pabaigą daug įvairių kitų ligų prisimeta, kaip plaučių uždegimas, ausų ir akių ligos, kurių pasekmėje žmogus apkrusta arba apanka.

Rauplių liga yra išvengiama liga. Dabar, teisiybė, ji ne taip viešpatauja, kaip senovėje prieš skiepijimo įvedimą, bet visviena ji dar visai nepranyko.

Tokia rauplių liga, kokia laike pastarųjų kelių metų pasirodė, lengvai praėjo. Žmonės mažai ir atydos teatreipė, o vienok ji daug skriaudos padarė. 1921-mais metais rauplėmis susirgo 108,135 žmonės, kurių 764 mirė; 1922 metais 33,473 žmonės susirgo rauplių liga, kurių 889 mirė; 1923-čiais metais rauplėmis susirgo 31,782 žmonės, kurių 184 mirė; 1924-tais metais rauplėmis susirgo 56,351 žmogus, o mirė 896. Kinijoje ir Indijoje nuo šitos ligos daugiau žmonių miršta, negu nuo kokios kitokios ligos. Nuo 1918-tų iki 1923-čių metų Indijoje nuo rauplių mirė 663,553 žmonės. Arabijoje nuo rauplių miršta nuo 50-ties iki 75-kių nušimčių visų gimusių vaikų. Rusijoje nuo 1902-tų iki 1914-tų metų viršaus vieno milijono žmonių rauplėmis užsikrėtė ir veik pusė jų numirė.

Iš šitų statistiškų žinių matoma, koks didelis yra mirčių skaitlius nuo rauplių. Užbėgimui šitai išvengiamai ligai už akių numatoma vienintėlis kelias — skiepijimas. Todel, reikia rūpintis, kad kiekvienas vaikas, sulaukęs pusės metų amžiaus, nepasiliktų be įskiepijimo.

Netuomet skiepijimui laikas, kada žmogus

rauplėmis suseraga arba ji pasirodo gyvenamoje apylinkėje. Tatai reikia padaryti laiku ir be jokių atidėliojimų.

Apsisaugojimui nuo rauplių gydytojas Jenner 1798-tais metais išrado skiepijimo būdą. Tai buvo vienas didžiausių medicinos srity išradimų. Pora metų prieš šitą išradimą buvo pirmą sykį patėmyta, kad tokios karvės, kurios persirgavo karvinėmis rauplėmis, daugiau tokia liga nekuomet nesusergavo. Tolesnis šitokio atsitikimo tyrinėjimas patvirtino, kad skiepijimo būdas apsaugoja žmogų nuo rauplių. Dabar pirmą sykį skiepijama kiekvieną kudišką dar prieš vienų metų amžiaus suėjimą; antrą sykį skiepijama prieš pradėjimą lankyti pradinę mokyklą; trečią sykį skiepijama, jei iiga siaučia.

Čia reikalauja, kad kiekvienas vaikas atsi-neštų nuo savo gydytojaus pasekmingo įskiepijimo paliudijimą prieš įstojimą į pradinę mokyklą. Už tai Amerikoje mažai težeinama rauplėty žmonių. Jeigu pasitaiko susitikt kokią rauplėtą žmogų, tai tokis žmogus dažniausiai paeina iš ateivių.

Skiepijimo operacija, jei tinkamai atliekama, nėra pavojinga. Laike pasaulinio karo skiepjo kiekvieną kareivį, bet nei vienas jų pavojingai nesusergo.

Kaslink skiepijimo laiko, tai reikia pasakyti, kad tokia operacija geriausiai pasiseka vasaros laike.

Kai žmogus rauplėmis suseraga, tai ligos eiga priklauso nuo rauplių rūšies ir ligonio amžiaus. Amžius lošia labai svarbią rolę. Taip, pavyzdžiui, 50 nuošimčių numiršta, jei rauplėmis suseraga vaikas dar nesulaukęs penkių metų amžiaus; mirčių skaičius taip gi yra didelis ir taip ligonių, sulaukusių virš keturių dešimčių metų. Tarp neskiepytų žmonių mirties skaičius siekia nuo 20-ties iki 60-ties nuošimčių.

Priverstinis skiepijimas, atydziai pildomas, apsaugotų, o gal ir visai panaikintų rauplių ligą.

Kaip kitokių užkrečiamų ligų, taip ir rauplėmis susirgusių ligonių reikia paguldyti atskirame ir šviriame kambary. Toki ligoniai privalo gulėti lovoje greta pridengtų kambario langų. Kambario šiluma turi būti vienoda ir ne augtesnė 65 F. laipsnių.

Dr. I. B. Bronušas.

mingesnių pareigų lietuvių

daktarus ir jų vieton paskiria svetima tuos — lenkus, krotuotus Susivienijimui, tai tuomet jiems nereikėtų kalbėti tik apie lietuviško, bet ir jos viduje nebalioka to, kas buvo žadėta. Kardinalas Mundelein pasiėmė jį pilnon savo kontrolėn ir bile kita tautinė grupė turės tokias pat teises, kaip ir lietuviai...“

Vadinasi, dar viena didelė skriauda Amerikos lietuviams katalikams padaryta. Jų sudėtais pinigais pastatyta ligoninė atiduota svetimiems ir už kelių metų niekas nei nežinos, kad šios ligoninės pastatymui Amerikos lietuvių katalikai šimtus tukstančių dolerių sudėjo. Mat tiksliai ar paties kardinalo įsakymu, ar lietuvių katalikų vadų noru net ligoninės užvaidijime vengta lietuviškumo.

Todel pilnai vietoje „Sandarra“ savo išvadose pažymi, kad lietuvių katalikų kunigai ir veikėjai neprivalėtų dengtis tautiškumo skraite ir plėvėsutis lietuvių bėliavas ten, kur jie atlieka grynai bažnytinę misiją, sulig kardinalo Mundelein įsakymų. Gaila, kad Amerikos lietuvių katalikai negali gauti nei menkiausio kredito už savo atliktus darbus. Visą kreditą ir lietuvių sudėtą turtą pasiima katalikų bažnyčios valdonai. Bet už tai lietuvių katalikai gali pasidėkavoti savo dvasiškijai ir katalikų sriovės svietiškiams veikėjams.

ŠTAI KOKIS JŲ TIKSLAS.

Komunistų „čyfas“ p. Prusei-ka savo brooklyniskiam organe štai kaip džiaugiasi žiūrėdamas į SLA. kuopas:

„Aš girdėjau, kad tulos kuopos Susivienijimo Lietuvių Amerikoje pastoja nariais Tarp. Darbininkų Apsigyrimo, pasi-mokėdamos kolektyvę mokesčių.“

„Šią gražią mintį reikia praveisti visose pažangiosiose SLA. kuopose.“

Atvirai ir aiškiai p. Pruseika

pasako Komunistų Partijos tikslus Susivienijimo užvaldyme. Jei komunistų vadai galėtų diktuoti Susivienijimui, tai tuomet jiems nereikėtų kalbėti tik apie lietuviško, bet ir jos viduje nebalioka to, kas buvo žadėta. Kardinalas Mundelein pasiėmė jį pilnon savo kontrolėn ir bile kita tautinė grupė turės tokias pat teises, kaip ir lietuviai...“

Vadinasi, dar viena didelė skriauda Amerikos lietuviams katalikams padaryta. Jų sudėtais pinigais pastatyta ligoninė atiduota svetimiems ir už kelių metų niekas nei nežinos, kad šios ligoninės pastatymui Amerikos lietuvių katalikai šimtus tukstančių dolerių sudėjo. Mat tiksliai ar paties kardinalo įsakymu, ar lietuvių katalikų vadų noru net ligoninės užvaidijime vengta lietuviškumo.

PRIVERSTINAS TAUPUMAS RUSIJOJE.

New Yorko dienraščio „The World“ specialis korespondentas iš Maskvos praneša, kad Rusijos valdžia išleido dekretą, kuriuomi įsakoma kiekvienam Rusijos piliečiui iki vasario mėnesio pabaigos atidaryti taupomąsias sąskaitas valdžios bankuose. Paskirta specialiai Komunistų Partijos įgaliotiniai eiti per piliečių namus ir kiekvienam žodžiu įsakyti, kad butiniai turi atidaryti taupomąsias sąskaitas šį vasario mėnesį. Taip pat Maskvos centralinė valdžia įsakiusi visiems provincijų sovietams, net kaimų sovietams ir visoms darbo unitoms, kad jų pareiga priversti visus piliečius pradėti valdžios nuskirtą taupymą pinigų.

Taupumas nėra blogas dalykas. Tik begalo keista, kad pačių darbininkų valdomam kra-

te, kurie yra pilniausi Rusijos šeimininkai, kaip Amerikos lietuvių komunistų spauda ir Maskvos agitatoriai skelbia, tie patys darbininkai ir visi gyventojai net dekretais yra verčiami taupyti pinigus. Jei darbininkai valdo kraštą tik savo naudai, savo gerbuvui, tai kam jiems reikalinga pinigų taupyti? Pinigų taupymas, tai „kapitalistinis išmisas“. Na, ir „darbininkiška“ Rusijos valdžia net prievartos budu stengiasi tą kapitalistiską išmislą įgyvendinti Rusijoje. Keista, ar ne?

I D O M Y B Ė S .

Automobilių išdirbimo industrijoj Jung. Valstijose dirba 3,956,138 darbininkai ir automobilių biznio, jų taisymo plotmėje dirba 4,341,134 asmenys.

Sulig paskutinio gyventojų suskaitliavimo, Jung. Valstijose buvo 1,758,308 našliai ir 3,917,625 našlės.

Pirmutinė ledo darymų dirbtuvė Jung. Valstijose buvo įkurta 1866 m., New Orleans, La.

Nedaugeliui žinoma, kad šiauriniam Atlantike yra daugiau ir smarkesnių audrų, negu Pacifiko vandenynė.

Pusiau oficialės statistikos skelbia, kad Jung. Valstijų gyventojai viso į metus uždirba 90 bilionų dolerių. Taip pat tos pačios statistikos sako, kad palaikymas Jung. Valst. federalės, valstijų, miestų ir kt. valdžių aparato kainuoja į metus mažiau 12 bilionų dolerių. Vadinasi, visuomenė turi atiduoti 2 dol. iš kiekvieno uždirbtų 15 dol. valdžios aparato užlaikymui. Arba kiekvienam vyrui, moteriai ir vaikui atseina viršaus 100 dol. į metus valdžios užlaikymui.

JAUNIMO KELIAI

SUSIVIENIJIMO
LIETUVIŲ AMERIKOJE
JAUNUOLIŲ SKYRIUS

Kol dega krutinėj šventa ugnis toji,
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko,
Jog menkas ir silpnas net milžinui stoji,
O dirbk, idant neitų ugnis ta ant nieko.
KUDIRKA.

Tik Per Vieną Mėnesį

„Jaunimo Kelių“ Redakcijai tulas
jaunuolių rašo:

„Gerbiamieji, prašau jūsų patarimo.
Aš esu sugalvojęs savo kuopoje duot įne-
šimą, kad visi kuopos jaunuoliai per vie-
nų mėnesį eitų į lietuvių namus ir tē-
vams aiškintų Susivienijimo reikšmę,
kalbant jaunuolius prie mūsų organi-
zacijos prirašyt. Ką Tamstos manot: ar
toks mano sumanymas yra kam tikęs ir
ar apsimoka jį kuopai pasiulyt?“

Geresnio sumanymo, kol kas, mes
dar nėsime nė iš vieno jaunuolio girdė-
ję. Ir išties, jei šitą sumanymą kuope-
lė priimtų (ką neabejojame ir padarys),
ir pradėtų gyvenimą kunyt, tai tame
miestely, kur sumanymo autorius gyvena,
nesirastų nė vieno jaunuolio, kuris prie
SLA. nepriklausytų.

Mūsų jaunuoliui, to gražaus suma-
nymo autoriui, patariame kogerčiauiai
savo sumanymą kuopoje pasiulyt ir sako-
me: dirbkite, o pasekmių bus tokių, ko-
kių tamsta net nė nesitikite!

Prie to, patartume ir kitų kuopų
jaunuoliams šiuo sumanymu pasinaudot.
Juk padarius tokį nutarimą, visi kuopos
nariai tampa organizatoriais ir prasideda
toks vėjus, kokio mūsų organizacija dar
niekad neturėjo. Todel ar dar reikėtų
abejot, kad tik per vieną mėnesį mes su-
silauktume milžiniško jaunuolių skai-
čiaus.

O jei kas manote, kad šitas sumany-
mas gavimui naujų narių yra negeras,
tai gal turite ką nors geresnio? Mes
lauksime.

Vytautas Prusuose

Kelias kartus iš kalėjimo Vytautas
draugiškai prašė Jogailą paleist jį ir grą-
žint jam Trakus. Jogaila buvo kietas.
Vytauto draugai ir žmona Ona suprato,
kad Vytautą laukia toks pat likimas, kaip
ir Keistutį. Viena išėjus — bėgti iš Krė-
vos pilies. Laimei Vytauto žmonai buvo
leista su juo pasimatyti. Ši atėjo su tar-
naitė ir Vytautas, persivilkęs tarnaitės
rubais, sargybos nepastebėtas išėjo iš pi-
lies.

Visur Lietuvoje buvo įsigalėję Jogai-
los draugai. Turėjo Vytautas švogeri-
mozurų kunigaikštį Jonušą. Ten jis nu-
vyko ir prašė pagalbos. Mozurai atsisa-
kė, nes neseniai lietuvių buvo ties Bugo
upe sumušti. Vytautas pasirijo vykt
pas vakarykščius priešininkus kryžiuo-
čius, kad savo tėvo žemes atimt iš Jo-
gailos. Pusė jo tėvo žemių buvo Jogai-
los atiduota kryžiuočiams. Suprato Vy-
tautas, kad žemaičiuose ras sau talkini-
kų prieš Jogailą.

Gavęs leidimą Vytautas atsidūrė Pru-
suose. Su pikta šypsena Vytautą sutiko
kryžiuočiai. „Kodel pas mus neidavai,
kai savo rankose turėjai Vilnių?“! dažnai
jį piktai paklausdavo. Vytautas gerai su-
prato, kad tėvų Keistutis ir Algirdo sutri-
kimas ir vienybė Lietuvą sustiprino, o
dabartinis nesutikimas su Jogaila štai
lietuviškiausią Lietuvos dalį atidavė vo-
kiečiams. Čia kaltas buvo, jo nuomone,
Jogaila ir Vytautas rįžosi su juo kovot.

Greit gavo leidimą grįžti į žemaičių
kraštą. Kryžiuočiai pasiūlė Jogailai su-
sitaikint su Vytautu. Jogaila nenorėjo
apie tai girdėti ir priminė kryžiuočiams
padarytas sutartis, kad neremtų jo prie-
šų. Tas atsakymas ir vėlyvesni nesusi-
pratimai privėdė kryžiuočius prie karo
su Jogaila. Žemaičiams duota apvalka-
lai, ginklai ir arkliai. Žemaičiai atiduo-
ta Vytauto vadovybei. Greit pasiekta
Trakai ir stipri pilis atsidūrė tarp Vytau-
to ir kryžiuočių kariuomenių. Armos
trenkė į Trakus iš dviejų pusių. Pilis
buvo paimta ir Vytautas su kryžiuočiais
atsidūrė ties Vilniumi. Tuo metu 1384
Vytautas priėmė krikštą nuo kryžiuočių
ir vardą: Vygandas. Kryžiuočiai prime-
tė Vytautui sunkią sutartį, kurioje Vy-
tauto žemės buvo pripažintos jų priklaus-
omybėje, bet Vytauto valdomos. Po šio
karo Jogaila pasiliko Vilniuje, bet Vytau-
tas jau turėjo Trakus ir didelę dalį savo
tėvo žemių.
V—tas.

Dainelė

Anksti rytą rytmetėlį
Saulėlė tekėjo,
O pro stiklo langužėlį
Tėvelis žiūrėjo.

Kame buvai, sunytėli,
Kame vaikštinėjai?
Kame tavo pentinėliai
Šviesūs surudijo?

Anksti rytą rytmetėlį
Žirgelį pašėriai,
O tai mano pentinėliai
Šviesūs surudijo.

Tai ne tiesa, sunytėli,
Netikri žodeliai:
Anksti rytą atsikėlęs
Darbelio nedirbai.

SLA. JAUNUOLIŲ DARBUOTĖ

CHICAGO, ILL.

Marquette Marunų Mūrmėšiai.
1929 Metų Prisiminimai.

SLA. 260 jaunuolių kuopa, žinoma kaip
Marquette Maroons, senusius metus užmirstin
pasitūtė smagia Naujų Metų puotele, kuri įvy-
ko Florence Belskis namuose. Apsivainikavę
praeitų metų nuveiktais darbais, mes ligai 1929
metus minėsim. Būsimuosius metus taip gi ki-
liniai prisiminsime, kokių smagių laikų mes
turėjome su Universal Lodge (SLA. 344 jau-
nuolių kp.) vaikiniais ir merginomis ir kokiūse
draugiškuose bei broliškuose santykiuose visi
gyvenome.

Sokiai, vakarėliai, priimtuvės, išvažiavimai į
miškus, išvažiavimai laivais, išvažiavimai traukt
paveikslų, pasiūžinėjimai, rogtėmis pasivažinė-
jimai, besket botė, loša skrituliais (bowling), te-
niso žaismė, maudymasi, besbolė... Ir ko gi dar
daugiau smagios ir jaunos širdys galėtų trok-
šti?! Ir kas svarbiausia — mes augame didyn
ir stipryn. Tai ir žengime pirmyn SLA. jau-
nuoliai!

Už gerą praeitais metais mūsų organizacijai
veikimą mes esame labai dėkingi ir daug skol-
ingi šioms mūsų darbuotojoms: Bille Bennett,
Florence Belsky, Anthony Schnukas, Alice Ben-
nett, Felix Siratovich, William Rusgis, Mr. and
Mrs. Valentine, John Macas, Charles Rusgis,
o ypatingai jaunuolių patarėjams: ponam Geo.
Gribui ir K. J. Macke. Mes taip gi esame ne-
apsakomai dėkingi SLA. Pildomajai Tarybai
už suteiktą finansinę paramą mūsų besbės-
jauktui, kuris praeitą sezoną taip sėkmingai
veikė, kad net dvyliką žaisimų laimėjo, o tik
tris pralaimėjo. Ši SLA. Pildomosios Tarybos
parama, tai didelis įdėlis atečiai.

1930.

Kaip pirmą šių metų parengimą Mar-
quette Maroons turės milžinišką balių. Su pil-
nu SLA. 260 kp. suaugusiųjų narių pritarrimu ir
parama mūsų balius įvyks Hayes Hotelo Grand
Ball Room'e. Muzika bus viena iš geriausių,
tai tik-ką iš Los Angeles sugrįžęs Chicago or-
kestras. Mes visiems atsilankiusiems užtikrina-
me geriausią muziką ir smagiausią laiką. Na, ir
ar gi tamsta neatvyksite ir to vakaro su
mumis nepraleisite? Čia parengimą privalytų
atvykti ir mus, jaunuolius, moraliai paremt. Šio
parengimo pelnas bus skiriamas naudai Mar-
quette Marunų išauginimui į tokią reikšmingą
organizaciją, kuriai net visa Chicago pavydėtų!
Anthony Royce.

CHICAGO (BURNSIDE), ILL.

SLA. 348 Kp. Darbuotė.

SLA. 348 kp. susirinkimas buvo 13 d. sau-
sio. Susirinkimas buvo vedamas kaip ir papras-
tai. Į susirinkimus lankosi beveik visi jaunuoi-
ai. Už tai juos reikia pagirti.

Baliaus rengimo komisija pranešė, kad ne-
galėjo gauti svetainės nužymėtai dienai. Todel
baliaus rengimas palikta ant toliaus, kada bus
patogesis laikas — balių rengime.

Nutarta surengti „Valentine party“. Į komi-
siją įeina sekančiai nariai: J. Bayelis, B.
Church, M. Kumetaitė ir P. Kumetaitė. Visi
jie yra pilni egerijos ir darbštūs nariai.

B. Barniškis,

SLA. 348 Kp. Koresp

COLLINWOOD, OHIO.

A. a. Bronislava Dubauskaitė.

Sausio 15 d. su šiuo pasauliu ateikyrė jau-
na lietuvaitė, Bronislava Dubauskaitė, SLA. na-
rių A. ir M. Dubauskų duklė. Vėlonė buvo
dar tik pradėjus žydėti, nes miridama turėjo vos
17 metų amžiaus. Dideliame nuliudime Bronis-
lava paliko savo tėvelius, du brolius ir nūmy-
lėtinį. A. a. Bronislava Dubauskaitė buvo gabi
ir gera lietuvaitė; ji gerai lietuviškai kalbėjo
ir rašė, taip gi buvo gera pianistė. Lietuvius
vėlonė gerbė ir visuomet didžiavosi lietuve
budama.

Į pagrabą taip gi ir į kapus palydėti susi-
rinko daug žmonių ir prisitūtė pusėtinai gra-
žių gyvų gėlių vainikų. Pašarvota jaunuolė kad
dar tik pradėjus žydėti, nes miridama turėjo vos
17 metų amžiaus. Dideliame nuliudime Bronis-
lava paliko savo tėvelius, du brolius ir nūmy-
lėtinį. A. a. Bronislava Dubauskaitė buvo gabi
ir gera lietuvaitė; ji gerai lietuviškai kalbėjo
ir rašė, taip gi buvo gera pianistė. Lietuvius
vėlonė gerbė ir visuomet didžiavosi lietuve
budama.

A. a. B. Dubauskaitė palaidota sausio 20
d. su bažnytinėmis apeigomis. Vėlonės karštą
nešė 8 jaunuoliai, apsikaisę baltomis lėlijomis.
Vaizdas buvo nors liudnas, bet ištiesis žavėti-
nas.

Lai buna jaunuolėi a. a. B. Dubauskaitėi
lengva šaltoje žemėje išsėtis.
V—tas.

Laiškas iš Lietuvos

(Juozukas iš Lietuvos rašo savo
pusbroliui Antanukui Amerikoje).

Brangus Petrel!

Gavęs tavo laišką labai nudžiugau. Skubu
tau atsakyti. Tai pirmutinis laiškas ką man pa-
rašai. Tikiuos, kad nuo šio sykio mudu kas
savaitė vienas kitam rašinėsim ir papasakosim,
kaip kuriam einasi.

Pas mus dabar pusėtina šalta. Laukiame
dar didesnių šalčių. Nepaisant bet gi to, aš
kožną dieną turiu eit į mokyklą po du kilometr-
u tēn ir atgal. Bet džiaugiuos, kad ir taip
tėvelis į mokyklą leidžia. Žinai, mes esame
neturtingi; buto prie mokyklos neturime už ką
pasisamdyti, tai ir reikia kasdien ten ir atgal
vaikščiot.

Aš labai noriu mokytis. Negerai, Petruk,
kad tau mokslas nepatinka. Mums, visiems
jaunuoliams, reikia mokytis. Mes, kaip senieji
sako, esame tautos ateitis. Žinai, jei tėvelis
turėtų iš ko mane leisti į mokyklą, tai aš tikrai
kuo nors bučiau.

Rašai, kad tavo gimtadienis bus vasario 25
dieną. Džiaugies, kad tą dieną mama tau iš-
kels puotelę: turėsi pyragą su 11 žvakutėlių, su-
sirinkis svečių ir teiks tau dovanas. Mano ma-
ma sako, kad ir aš 25 d. vasario gimęs. Bet
puotelės man niekas nerengia. Dovanų aš ir
gi negausiu.

Žinai ką, Petruk! Uždegk ir mano vardui
vieną žvakutę ant savo gimtadienio pyrago.
Aš tą dieną svajosi: koks tu laimingas ir kaip
man sunku gyvent. Aš vaizduojuos, kaip link-
smiai ta mano varduodienai žvakutė ant tavo
pyrago dega!...

Rašyk. Lauksiu tavo atsakymo ir kitą syk
tau daugiau parašysiu.

Būčiuoju tave.

Tavo pusbrolis

Juozukas.

IVAIRUMĖLIAI.

Kunigaikščio Gedimino Jubilėjus.

Šių metų liepos mėn. sueina 500 metų nuo
Didžiojo Kunigaikščio Gedimino, Vilniaus įku-
rėjo mirties. Jis buvo 1340 metais kovoje su
kryžiuočiais ties Veliuona nuo šaunamo ginklo,
kuris pirmą kartą tais metais kryžiuočių buvo
pavartotas prieš lietuvius.

Tai gi, trečiame mūsų nepriklausomo gyve-
nimo dešimtmetyje švėsime Didžiojo Gedimino
600 metų sukaktuvės.

Nepaprastas Apsigimėlis.

Lodžėje, Lenkijoje, šiomis dienomis viena
moteris pagimdė kūdikį su dviem galvomis. Ka-
dangi abi galvos turi bendras smegenis, tai ope-
racijos keliu jų negalima atskirti. Gydyto-
jai mano, kad kūdikis neišliks gyvas.

Paslaptingi Griuvėsiai.

Iš Jeruzalės pranešama, kad į rytus nuo
Jordano upės tyruose rasti senoviško miesto
griuvėsiai. Mokslininkai spėja, kad tai yra Sv.
Rašte minimos Sodomos miesto griuvėsiai. Esą
įgirdingo manto, kad rastas miestas buvo su-
naikintas gaisro.

AUKSO GRUDELIAI.

Pagal E. W. Howe P. Eimutis.

Sėtonas dažnai įslenka į silpnųjų žmonių są-
žinę ir įtikina juos šventaisiais esant.

Didesnėje daly visokių vaidų tu pats esi
kaltas. Prisipažink prie jų, susitark su savo
„priešais“ ir bandyk atsargiau atleisti buti.

Kožnas žmogus turi taip vadinamą „silpną-
ją pusę“, kurią jis privalo atsargiai daboti.
Stiprioji pusė pati save apsaugos.

Geriau lut atsargiam, negu po laiko gai-
letis.

Nė vienas žmogus nežino, kaip nuobodus jis
yra. Tačiau kituose šitai kožnas labai greit
pastebi.

Saugokis bent pusztinio paprastųjų klaidų
— viskas bus tvarkoje.

PRISPYRĖ TEVĄ.

„Tėvuk, kas priverčia mūsų kojas eit?“
„Kas priverčia mūsų kojas eit? Suprantama,
mūsų smegenys.“
„Kaip mūsų smegenys gali kojas priverst
eit? Juk mūsų smegenys ne kojos, bet gal-
voje.“

„Žinoma, kad ne kojos. Bet smegenys
telegrafuoja kojomis „eikime“ ir, štai, mes einame.“

„Kaip smegenys gali kojomis telegrafuoti?“
„Nervais“.

„Kas yra nervai?“
„Savo ryšies telegrafo ar telefono sistema
mūsų kūne.“

„Ar kojos turi ausis?“
„Žinoma, kad ne.“

„Tai kaip mūsų kojos gali gaut pranešimus
iš smegenų?“
„A, užteks! Eik gulti!“

JUOKAI

Mokytojas aiškina vaikams patarlę: „Ne vi-
sa auksas, kas žiba“.

— Na, kas man pasakys pavyzdį?
Mažas Jonukas: — Prasitrynusios nuo sė-
dėjimo kelnės, pone mokytojau.

— Tai tu, Petruk, išgelbėjai mūsų Juo-
zuką? Esi tikras didvyris. Kad ne tu, butu-
me netekę savo vienturčio suneliu.

— Kaip gi aš negelbėjau, kad jis buvo pa-
siskolinęs mano pačiūžas.

Mūsų Vaikai.

— Petruk, ką tu ten skaitai? Knygą apie
vaikų auklėjimą?
— Taip, mama. Aš noriu žinot, ar mane
gerai auklėjau.

Apie Tamsą Bei Lietuvos ir Žemaičių Gyvenimą

Rašo St. Miliauskas.

Žemaitiją galiaus užšalo ir užsnigo. Sėdžiu
savo įkurtajam uky, miškai ir krumais apau-
gusių, ir galvoju: kada šis kraštas bus kultu-
ringas Jūs, amerikiečiai, gyvendami kultūros
ir civilizacijos šaly, negalit išsivaizduot kaip tik-
roji Žemaitija atrodo. Gamta žemaitiją sukūrė
gražią, bet gyventojus čia pasodino tokius, ku-
rie jokiai kulturai ir civilizacijai nepasiduoda.
Tiki binis fanatizmas, baises nešvarumas, chro-
niškas nemokėjimas skaityt-rašyt yra su žemai-
čio asmeniu, tiesiog pasakius, apsišvedė.

Kutės gyvulių pilnos, auodai — taip gi,
bet žemaitis sėdi alkanas tik delto, kad del bai-
sios tamsos ir nežinės visa tati jam naudos ne-
neša; jis nemoka iš esamųjų produktų pasiga-
mint skanaus valgio.

Ar jūs žinote ką valgo žemaitis, ir dar
amerikonas turis 60 ha žemės, 24 karves ir 10
arklių? Ogi diena iš dienos ruginė košę su mar-
kalu. Kas tokią ruginę košę su markalu norėtų
pamėgint ir jos nors kartą pavalgyt, štai recep-
tas: paimk didelį špižinį katilą, du trečdaliu jo
pripilk vandens ir užvirink, paskui suversk į
katilą 20 svarų stambių ruginių miltų, kurie
pagaminti iš nevalytų rugių, drauge su dirse-
mis, vikiais, žolėmis ir geru procentu žemės.
Dabar, dviems moterims iš dviejų katilo šonų
atsistojus marmaliuojančią ant ugnies košę me-
diniais kastuvais bent valandą plakt, kol skysta
košė nepavirs į tirštą. Doza vienam asmeniui
dienai — bliudas didumo maždaug kibi-
ro talpos. Markalui yra du receptai: pirmas —
ištraukt silkei žarnas, perplaut pusiau, vieną
pusę įkišt į košę vienam bliudo krašte, kad galva
iš košės kyšotų, o antrą galą — antram bliudo
krašte, kad uodega iš košės kyšotų. Košę val-
gyt šaukštą trinant į silkę. Antras receptas —
paspirgint bent kokių taukų, įpilt vandens, pa-
blėst kvietiniai miltai ir markalui padarius
bliudo vidury duobutę, jo pripilt. Valgyt rugi-
nę košę dažant į tą markalą.

Kai kas gal sakys, kad aš pajaukiu tokius
dalykus rašydamas. Bet tai tikrų tikriausia
žemaitijos realybė, kuri nieko nestebina. Taip
valgo ir valgydams Lietuvą keikia amerikonas,
tai patį daro čia buvusi ukinkinas, tas pat yra ir
pas proletarą-darbininką. Ir didelis ir mažas
visi vienas į kitą panašūs: analfabeta ukinin-
kas turis 60 ha žemės, tokis pat jo darbininkas,
o moterys, tai kunigų avinys. Kunigai per
jas puikiausia sukontroliuoja kas ką mano ir ką
rengiasi daryt, kokių laikraščius skaito ir ko-
kio yra link kunigų nusistatymu.

Kunigai, reikia žinot, rengia Lietuvoje re-
voliuciją ir kryžiaus karą visokiam liberalizmui.
Todel jie rupinasi, kad liaudį palaikyt kuodi-
žiausioj tamsoj ir fanatizme. Tati jiems da-
linai sekasi ir jei negali pirmynneigos sustabdyt,
tai bent gerai žino ką mano ir turi susiregis-
travę visus savo priešus.

Aš žiuriu į ateitį ir galvoju: kas čia bus?
Šaly baisi tamsa, laikraščiai liaudį nešviečia,
bet dar daugiau tamsina ir veda į monotiškumą.
Mūsų ponai redaktoriai spausdina laikraščius
sau, bet ne liaudžiai. Išponėjimas redaktorių
ir vadinamų bendradarbių tiesiog nepakenčia-
mas. Redaktoriai į skaitytojus žiuri kaip į sa-
vo melžiamąją karvutę, bet skaitytojų balso
neklauso ir provincijos žmonių raštai randa vie-
tą redaktoriaus krepšy. Tad ar tokia spauda
gali šalį šviest? Anaipol ne. Kauno laikraš-
čiai taikosi tik prie Kauno publikos. Rašo bul-
varinius raštus arba skiltis užpildo raštais paim-
tais iš kitos spaudos — nori kad laikraščiai nie-
ko iš tikro lietuviško gyvenimo nerasytų, kad
tos realybės niekur nesijaustų, o tuo tarpu pro-
vinciją mažieji gyviai kanda, žmonės gyvena
drauge su gyvuliai ir tikros šviesos bei kultu-
ringų pamokinių jį iš niekur nesulaukia.

Galima aiškint, kad tai karų ir okupacijos
palikimas. Taip galima save ramint, bet juk
dabar karo nėra ir kulturingumas turėtų kilt.
Tačiau jis nekyla. Sako, mūsų universitetas ir
gimnazijos priauklės naujų ir kulturingų žmo-
nių. Aš tam netikiu, nes gerai mūsų studentiją
pažištų. Tai publika, kuri jokio rimtumo paro-
dyt nemoka ir nesugeba. Tai dideli dar toli ne-
subrendę vaikai, kuriems dar daug košės į gal-
vas reikia krėst. Kas Lietuvos universitetą bai-
gė, tai prie to neprieisi: pasipūtę peraugštai
apie save maną „ponai“. Jiems provincija ir
liaudis, tai miręs ir nereikalingas dalykas. Duok
jiems tarnybas, laipsnius, ordenus ir kepurėje
džiegiellus...

Iš Amerikos sugrįžta dažniausia taip gi nie-
ko nepasistengę ten pesimistai vyrai. Neseniai
į mano ukį atvyko žemaitis, buvęs devynerius
metus Amerikoje. Nei rašyt nei skaityt nemo-
ka. Visą kas yra šviesių protų užrašyta jis
neigia ir niekina. Mano žmona jam pusantros
valandos „pamoksla“ sakė ir sarmatino, kad jis
tiek metų begyvendamas ten, kur galėjo visko
pramokt, net nepažįsta mūsų valstybės ženkle,
o pamatęs D. L. K. Vytauto paveikslą ant sie-
nos kabantį sušuko: „O kas čia per sutvėrimas
sėdi!“ Kągi toki amerikoni čionykščius žmo-
nes gali pamokint? Nieko. Tokių amerikonių

pažištu apylinkėj visą burį ir jie nieko nesiskiria
nuo čiabuvių. Apie Ameriką tiek tesugeba pa-
pasakot, kad ten daugiau mėsos valgė ir vis-
kas. Nieko jis iš ten neparsivežė.

Tipingas amerikonas saliuinkas mieste, lai-
ko viešbutį, tai ten ką tik nori... Iš viršaus šviri
užeiga, bet svečiams jis ir moterų parupina...
Jokių idėjų nei savo nusistatymo dėl šalies atei-
ties!... Amerikoje jis kaldavo dolerių, o čia —
itų.

Kaimas pasirošęs į miestą. Mieste nors
ir gatvės šluot, bi tik mieste. Žemės ukis, tai
vergija. Aiškus dalykas — gyvena visi skurdo
apnykti, didžiausioj nešvaroj, alkanai ir tik dė-
ka savo nežinės. Drauge žmonės, drauge ir gy-
vuliai, tai kai pamato miestą ir kvietinį pyragą
iškeptą — visi seilę varvina. Žemę dirba be
įrankių kuotik ne su nagais, tai aišku kiek dar-
bo turi kol šioj tokį gyvuli užaugina. Visą
vasarą dirba, o kaip surenka rezultatus, tai nē-
ra kas pardavinēt. Agronomų pamokos labai
skjstos ir mūsų ukiui nepraktiškos. Aš bent
šių pamokų neklausau ir dirbu amerikoniškai.
Rezultatai pas mane visai kiti, negu pas mano
kaimynus.

Keistas nusistatymas dėl gyvenimo inteli-
gentui uky. Kai žemaičiai pamato mane lauką
ariant ar malkas kertant, o mano žmoną apie
gyvulius be jokių tarnaičių betriusiančią, jiems
tatai galvoje nesutelpa ir vis sako: „Nusibos
jums tasai ukis ir jūs iš jo bėgsite kaip pasiutę.
Ar gi jums, raštinių žmonėms, ukį dirbt?“

Gali tris metus žemaičiui aiškint, kad kiek-
vienas darbas yra garbingas ir kad savo žemei
reikia gerint ir mylēt, nes kas žemės ir tos lais-
vės, kuri žemės uky viešpatauja, negerbia, jo
nevertas jos, — vistiek nebaisaiškini ir jis tau
netikės.

Per tą tamsą kaime labai maža patriotiz-
mo. Jis yra vergiškas, ir kokią nori valdžią jam
ant sprando užkrauk — jis pakės, nes jam vis-
tiek kas jį valdo, bi tik butų daugiau mėsos ir
pigesnė degtinė. Čia tai ir visa jo ideologija.
Ponomanija taip išbujojo, kad žinau atsitikimus
kur ukinkinai pardavė po 40 ha ukius su gyvu-
lais ir išvažiavo į Braziliją... Lietuvoje uki-
ninkaut yra lengva ir patoga. Mokeščiai maži,
valdžia žemės ukį proteguoja, kreditas trašų
ir mašinų yra didelis, bėt žmonių indiferentiš-
kumas ir rambumas suėda valdžios ir kopera-
tyvų kilnas pastangas. Inteligentas kaip tai-
svklė uky negyvena ir taikosi į „ponus“. Tam-
suolis ukinkinas pasižiūrėjęs į inteligentą, galvo-
ja taip gi apie miestą ir emigraciją į užjurius.
Nesveikata serga visa šalis ir aš žiuriu, kad mes
prie tokio indeferentizmo ir dabartinės kunigų
prolenkiškos akcijos nesulauktume lenkų oku-
pacijos... Kunigams ši būklė yra reikalinga, o
valdžioj nesimato pastangų, kad pažabotų ku-
nigų prolenkišką akciją ir baustų už šauksmą
prie revoliucijos. Arcivyskupas kuotik neiškei-
kė „Lietuvos Aidą“, o Kaišėdorių vyskupas šau-
kia „atgaivint Kražių dvasią“.

Sėdžiu miško apsuptys ir galvoju: kas bus
toliau? O kaip sumažint kaime tą baisią tam-
są ir fanatizmą, kad jau ryto matytųsi rezul-
tatai, pamokinkite tamstos mane, nes umaus bu-
do į kultūrą be Petro Didžiojo priemonių aš
nematau.

MINTYS APIE MOTERIS.

Dvasios galiuiai, proto didvyriai gali visko
išvengt, bet su moterimi juos suriš

bendrai surengt maskaradų ba-
lių 8 d. vasario. Antras bend-
ras parengimas bus tai persta-
tymas labai juokingos trijų
veiksmų komedijos „Divorsas“.
Šitas parengimas įvyks kovo 22
d. 19:30 m., Sv. Jurgio Svetai-
nėj, 1 ewark, N. J.

Apie šitą parengimą reikės
vėliaus parašyti, nes dar tololas
laikas. (Tik malonėkit nepa-
vėluot, nes baltiaus aprašymas
buvo pavėluota. Red.).

SLA. Narys.

DETROIT, MICH.

Iš SLA. 352 Kuopos.

SLA. 352 kuopos mėnesinis
susirinkimas buvo 2 d. vasario,
Lietuvių Svetainėje.

Skaitytas ir priimtas praėjo
susirinkimo protokolai. Išduo-
da raportą DLK. Vytauto Komis-
sija, kuri praneša, kad rengia-
mas Vytauto jubilėjus.

Aptarus kuopos reikalus eina-
ma prie Susivienijimo labo. Iš-
renkama komisija iš trijų ypa-
ty pagamint seimui įnešimai.
Pakeliamas klausimas, kad SLA.
duotų grabnešius prie nabašni-
ko. Sumanymas palikta sutvar
kyt įnešimų komisijai. Nariai
pageidauja, kad grabnešiai būtų
duodami, nes kartais žmogui mi-
rus reikia samdyt grabnešius.
Nors visų narių priederme yra
duot nariui paskutinį patarna-
vimą, bet kartais taip nėra.

Jaunuolių kuopa gerai gyvuo-
ja. Pereitame mėnesiniame su-
sirinkime ji gavo 12 naujų na-
rių. Už tai reikia pagirt orga-
nizatorius.

Ad. Trimirka,
SLA. 352 Kp. Koresp.

RACINE, WIS.

SLA. 100 Kuopos Susirinkimas.

Išduoti ir priimti šie rapor-
tai: kaukių šokia, teatro ir iš
10 Apskričio suvažiavimo. Gau-
ta užkvietimas iš SLA. jaunuoi-
lių 369 kuopos, kad bendrai
ruoš šokių vakarą šio mėnesio
22 ar 23 d., imant Turners Hall.
Pakvietimą 100 kp. mielai pri-
ėmė ir šokių nartara ruoš, jei
tik bus galima gaut svetainė.
Tam reikalui išrinkta komisija
ir darbininkai.

Kaip visuomet, taip ir šis su-
sirinkimas buvo draugiškas ir
trumpas.

M. Kasparaitis.

ROCKFORD, ILL.

SLA. 77 Kp. Pavykęs
Parengimas.

SLA. 77 kp. vaidylos sausio
26 d. gana gerai suvaidino tri-
jų veiksmų komediją „Divor-
sas“. Buvo ir pamarginimų:
dainų, muzikos ir deklamacijų.

Dvi deklamacijos pasakė Onu-
tė Širvinskaitė, o ant banjo ir
balabaikos pagrojo Vytautas
Šimaitis ir Ed. Širvinskis.
Piano duetą atliko p-lė Puidoi-
kaitė ir šakočiūtė. Piano solo
paskambino p-lė Beržinskaitė.
Kvartetas: B. Šimaitienė, O.
Sinkevičienė, J. V. Basevičius ir
J. Stružas sudainavo „Eli, pa-
sauli, mes be Vilniaus nenurim-
sim“ ir „Eisu per girelę“. Kvar-
tetas taip vykusiai dainavo, kad
publika ji net du kartus iššaukė.
Todel kvartetas dar tris dainas
padainavo. Ant galo dainavo
Florencija Sinkevičiukė, apie 4
metų mergaitė. Pagal tokio
amžiaus, tai gana gerai daina-
vo. Publika ją iššaukė ir ji dar
dvi dainas sudainavo. Su tuom
ir programą pasibaigė.

Po to prasidėjo šokiai, kurie
tešėsi iki 9:30 val. vakare.

Laike šokių buvo pranešta,
kad Onutė Širvinskiūtė, kuri
priguli prie jaunuolių skyriaus,
yra iškepusi gana gražų pyra-
gą, kurį aukoja SLA. 77 kp.
šiam vakarui išlaimėjimui. Šir-
vinskienė ir Alf. Savickas parda-
vinėjo tikičius po 10c. ir surin-
ko \$12.75, tai yra kp. tiek turi
pelno, už ką reikia padėkoti Onu-
tei ir p. Širvinskienėi už tokį
pasidarbavimą.

Šis surengimas pavyko visais
atžvilgiais. Aktoriai veikala
sulošė gana gerai. Publika bu-
vo labai užganėdinta. Publikos

buvo pilna svetainė; daugumai
pritrūko sėdynių. Kuopai lik-
virš šimto dol. pelno.

Pyragą laimėjo L. Sruogis,
kuris ant vietos paaukojo jau-
nuoliams. Na p. Širvinskienė
pradėjo vaišint vaikučius, ku-
rių susirinko gana didelis bu-
rys; buvo tiek, kad net pyrago
pritrūko, bet geraširdė Širvins-
kienė nežinia iš kur ištraukė ir
antrą pyragą ir visus iki so-
čiai pavaišino.

Iš Susirinkimo.

Vasario 2 d. įvyko 77 kp. su-
sirinkimas, kuriame priimta
vienas naujas narys ir vienas
iš kitos kuopos atsikėlė.

Šiame susirinkime p. A. And-
rijauskas pakėlė klausimą, kad
kp. prisidėtų prie D. L. K. Vy-
tauto 5 šimtų mirties paminė-
jimo. P-as Andrijauskas atei-
nančią vasarą važiuos į Lietu-
vą ir išreiškė norą, kad kp. su-
teiktų mandatą, kad jis kp. var-
du galėtų prisidėti prie to apvaik-
šiojimo. Svarstant šį reikalą,
kai kurie nariai gana storžie-
viškai kaslink Vytauto išsireiškė-
mę. Bet išdiskusavus reikalą,
didžiama balsų prieš tris nutar-
ta Andrijauskui įgaliojimą nuo
77 kp. įteikt.

Pas mus yra tokių žmonių,
ypatingai kurie save vadina
„progresyviais“ jeigu nori koki
istorišką įvykį paminėti, tai jie
ima kalbėti, kad neverta mums
kišti į politiką, nes SLA. bėpar-
tyviska organizacija. Jie mat-
mano, kad kiti žmonės jau nė
to nesupranta ir viskas pas juos
„politiška“ kas nebolsevi-
kiška. Anais metais mūsų ku-
pa aukojė Dėdės Šerno pamink-
lui. Na ir šiame dalyke „pro-
gresistai“ verkė, kad mums ne-
verta list į politiką. Nors Dėdė
Šernas buvo liaudies švietėjas,
o ne politikierius, bet mūsų
„progresyviams“ jo paminklui
aukojimas tai politika. Išties,
jau nevertėtų jiems but tokiais
naiviais ir statyt save ant juo-
ko, maišant politiką ten, kur
jos nėra, nes mūsų kuopa kaip
tik stengiasi neįsileist jokios
politikos. Ir tai mums iki šiol
pasisekė išlaikyti. Delto pas mus
gal ir tie kivičiai neatsikarto-
ja, kokie buvo keletas metų at-
gal.

Pius G. Aleksynas.

GREENFIELD, MASS.

SLA. Organizatoriaus
Prakalbos.

Sausio 30 d. SLA. 297 kp. su-
rengė Centro Organizatoriui p.
A. Žukui prakalbas. Pono Žu-
ko prakalba buvo labai įdomaus
turinio. Jis daug ko pamokinan-
čio pasakė ne vien apie SLA.,
bet ir bendrai apie lietuvių gy-
venimą. Ponas Žukas yra su-
manus kalbėti. Greenfieldie-
čiai jo prakalba labai paten-
kinti.

Tik vienas peiktinas dalykas,
tai, kad publikos nedaug atsi-
lankė. Veik apytikriai galima
pasakyti, kad ir SLA. 297 kp.
narių tik apie pusę atsilankė.
Kliūčių delei neatsilankymo į
prakalbas nebuvo; svarbiausia
priežastis, tai apsilaidimas ir
savo organizacijos reikalų ne-
paisyimas. Esu tikras, kad jei
but atvažiuavęs koks pinigų ku-
lektorius, tai būtų visi atsilan-
kę, bet kada atvyko rimtas kal-
bėtojas, tai mūsų greenfieldie-
čių nesimato. Gal kas sakyt,
kad čia nėra daug lietuvių. Ži-
noma, kad gali. Bet kitur dar
mažiau randasi, o į tokius SLA.
parengimus vis gi skaitlingai su-
sirenka.

Gerbiamas kalbėtojas daug ką
papasakojo apie gyvenimą lie-
tuvių kitose Amerikos lietuvių
kolonijose. Taip gi daug nusa-
vėję ir apie mūsų organizacijos
darbuotę. Ir tokia savo kalba,
p. Žukas mums pridavė dau-
giau energijos dirbt delei šios
lietuvių didžiulės organizacijos.
Manau, kad iš šių prakalbų mu-
sų kuopai turės but šokių tu-
kių pasekmių; dabar tikimės
gaut keletą naujų narių. Mano
nuomone, dabar būtų kaip tik

proga pasidarbaut kiek galima
mūsų kuopos paauginimui na-
riais.

Netrukus ir pavasaris ateis;
tuomet pradėsime darbuotis su
rengimu piknikų. Man rodos,
kad būtų labai svarbus darbas
atliktas, jei mes, SLA. 297, 184
ir 37 kuopos, vienytoimis jėgo-
mis surengtume pikniką. SLA.
297 kp. ir augščiau minėtos ku-
pos randasi visai netoli viena
kitos. Todel tokia pramoga
kaip piknikas pavasarį parengt
būtų labai patogiu. O kad pik-
nikas nebūtų vien sausu pasi-
likšminimu, būtų gerai, kad ge-
rą kalbėtoją parsikvietus. Ga-
lėtume paprašyt „Tėvynės“ re-
daktorių ar Centro sekretorę.
Jeigu jiems laikas leisti, neabe-
joju, kad jie mūsų prašymą iš-
pildytų, o mes iš to turėtume
milžiniškų pasekmių.

SLA. 184 kuopa jau senai pa-
našų dalyką yra sumanius. To-
del dabar mums, SLA. 297 ir
37 kuopoms, reiktų tik pritart
ir sumanymas kaip matant se-
kantį pavasarį stotųsi kunu.

Minėtų kuopų viršininkai pa-
sitarkit šiuo svarbiu reikalu.
Man rodos, kad tokis piknikas
būtų tinkamiausia surengt ge-
gužės 30 d. Vietą būtų galima
paskirt pagal susitarimo visu
kuopų valdybų.

Piknike galėtume gerai pagar-
sint mūsų organizaciją ne tik
tarpe suaugusių lietuvių, bet ir
jaunuolių.

Tad, prie darbo!

S. J. Kazlauskas.

SELTZER CITY, PA.

Iš SLA. 132 Kp. ir Dar Šis-Tas.

Iš šio miesto niekad nesima-
to laikraščiuose jokių žinučių.
Išrodytų, kad ir lietuvių čia vi-
sai nėra. Bet čia lietuvių gy-
vena apie 90 šeimynų ir keletas
pavienių. Veik visi lietuviai tu-
ri nuosavus namus ir nebologai
gyvena.

Čia gyvena SLA. 132 kuopa.
Narių ji turi 54; kuopos izde pi-
nigų yra \$7.85.

Sausio 12 d. kuopa turėjo sa-
vo susirinkimą. Šiame susirin-
kime išrinkta kuopos nauja val-
dyba: pirm. O. Penkauskienė,
fin. rašt. K. Balsienė, vice-pirm.
A. Šurmaitienė, prot. rašt. O.
Daukšienė, izdo globėjai J. Ai-
dukaitis, izd. J. Žilinskas, mar-
šalka F. Aidukaitis, pinigų rin-
kėjai M. Matulis ir J. Žilinskas,
kuopos daktaras kvotėjas Viely-
bus, iš Minersville, Pa., kp. ko-
respondentas M. Šurmaitis.

Šitoj apylinkėj angliakasyk-
los dirba pilną laiką, bet nežinia,
kaip ilgai taip bus. Angliaka-
sų uždbrab nevenodas; yra to
likų, kurie uždbrab ir po šimtą
dvi savaites, bet daugumai už-
tenka ir 30 arba 40 dolerių.

Darbas čia gaut nelengva.

Kuopos susirinkimai atsibuna
kas antrą nedėdienį po pirmam.
Senoje Mokykloje. Visi nariai
prašomi visuomet į susirinki-
mus lankysis. Atsiveskit ir nau-
jų marių prisirašymui.

SLA. 132 Kp. Koresp.

NEWARK, N. J.

Iš SLA. 245 Kuopos
Susirinkimo.

SLA. 245 kp., Newark, N. J.,
mėnesinis susirinkimas buvo va-
sario 6 d. Į kuopą perstatyti
du nauji nariai: Ona Peceviči-
nė ir St. Venckus.

Organizatoriais šioms matms
įslinkta A. Lukoševičius ir B.
Sutkus. Pasirodo, kad jie ne-
blogai ir darbuojasi. Linkiu
jiems geros kloties kodaugiau-
sia naujų narių gaut.

Iš nutarimų pažymėtinas ši-
tas: nutarta, kad turty rašti-
ninkas ir išdininkas apsaugos,
tai yra kaucijos, liudymus pri-
statytų iki sekančiam susirin-
kimui.

Yra labai pageidaujama, kad
kuopos nariai pratintų dažniau
lankytis į susirinkimus. Daž-
niau lankant susirinkimus —
pakeltume kuopos darbingumą
ir nariai priprastų prie draugin
gumo. Tuo būdu taip gi būtų

geriau ir kuopos valdybai dar-
muš; kuopa didėtų ir plačiai
būtų išgarsinta, ką reiškia Su-
sivienijimas Lietuvių Ameriko-
je.

A. Žiugžda,
Nutarimų Raštininkas.

S. L. A. Narių Tribuna

TAI TOKIU BUDU TIE ŽMO-
NĖS, KURIE VADINASI
„PROGRESYVIAIS“ NO-
RI SUSIVIENIJIMĄ
VALDYTI.

Sausio 27 d., šių metų, gavau
lapelį antgalviu „Suvaldykime
Viršininkus, Atsisaukimas į vi-
sus SLA. narius“.

Nepažymėta, kada tie lapeliai
išleisti ir po jais pasirašo „Pro-
gresyvių Komitetas“.

Slapukai tuose lapeliuose įkri-
minuojančiai kaltina SLA. Pil-
domąją Tarybą eikvojime izdo
(pinigų) ir nesutvarkyme SLA.
organizacijos reikalų.

Beširdis ir veidmainis žmo-
gus, pasislėpęs gali rašyti ir pla-
tinti kas jam tik ant minties
užsina. Pikčiausiai prasižen-
gimais jie gali apjuodint sau ne
patinkamus žmones ir neima at-
sakomybės už savo darbą. Tie
žmonės tad ir nerodo savo veido,
slapstosi.

Toki lapeliai netik negarbin-
gai apšmeižia SLA. viršininkus,
bet ir pasėja tarpe narių neapy-
kantą, ardo tiesiog pačią orga-
nizaciją.

Aš esu tikras, kad tokius la-
pelius neplatins nei vienas S.
L. A. narys, kuriam yra arti
širdies mūsų organizacijos ge-
rovė, nepaisant kokių pažūry
jisai būtų: komunistas, tauti-
ninkas ar dar koks kitoks, nes
tokie lapeliai tiesiog plėšia gar-
bę tai didžiulei organizacijai.

Aš drąsiai galiu pasakyti, kad
tuos lapelius platina tokie žmo-
nės, kurie yra jau apsilenkę su
dorybės ribomis, kurie jau se-
nai pasakė: „Anksčiau ar vė-
liau Susivienijimą užvaldysim“
ir kurių principaliu obalsu yra:
„valdyk viską, jei negali val-
dyt, tai griauk“. Tuos lapelius
skleidžia tie žmonės, kuriems
lietuvių vienybė, kultura ir ide-
alai visai neapeina. Tie žmonės
jau galutinai persisunkę rusiz-
mu ir vien tik rusų komisarams
tarnauja.

SLA. nariai, kurie nesigilina
į organizacijos reikalus, tokius
lapelius perskaitę tikrai linkę
blogai manyti apie SLA. Pildo-
mąją Tarybą. Lietuviai, kurie
dar prie SLA. nepriklausė, per-
skaitę tokius juodašimtisius
lapelius, tai jau ir kalbėt nenori
apie prie SLA. prisirašymą.

Žinoma, dauguma žmonių
„faktus“ visai domės nekreipia;
jiems užtenka to, ką perskaito
ir tiki. Jie nekreipia domės
ir į tai, kad po tais lapeliais au-
toriai bei tu lapelių platintojai
nepasirašo; netik nepasirašo,
bet nedrįsta tu lapelių susipra-
tusiemis SLA. nariams ir rankas
paduot. Slapukai tuos lapelius
įmeta į laišukų dėžutę arba paštu
suntinėja. Tokiu būdu slapu-
kai tame lapely SLA. narius
„perspėja“. Girdi, SLRKA.
valdininkų sauališkusmas prive-
dė organizaciją prie rimto pa-
vojaus. Bereikalingai slapukai
suauališkusmo Susivienijimas
Lietuvių Amerikoje 16-me Sei-
me Wilkes Barre, Pa. ir skilo.

Atsiskirę nuo klerikalų prakli-
nų ir nuosirdus lietuviui išau-
gino milžinišką organizaciją be
klerikalų ir be komunistų pagel-
bos.

Kaslink eikvojimo SLA. izdo,
tai ne jų dalykas rūpintis. Aš
neklisau sakydams, kad jei
jums „progresyviai“ — komuni-
stai taip rupi taupinimas SLA.
izdo, prie kurio jūs neturit nei
menkiausios teisės, tai kodėl jūs
nesutaupinote tų draugijų iš-
skylose.

dy, kurias jūs valdote? Vienoj
tų draugijų, APLA., jūs jau ke-
li metai kaip šeimyninkaujate,
bet kodėl jūs jos neišgaunate
turtu ir nariais? Jūs ne tik jos
neišgaunate, bet nupuldėt. Ir
tai draugija, prispausta po jūsų
komunistišku batų, vaitoja!...

Pagaliaus, faktas už save kal-
ba: kur yra L. S. Sajungos tur-
tas, kurį jūs 1919 metais užgro-
bėt? Aš atvirai pasakysiu:
jums neapeina saugot SLA. tur-
to! Jums labai rupi tą turtą
užvaldyt. Štai kur gludi jūsų
„geradėjystė“ del Susivieniji-
mo.

A. Birieta,
SLA. 207 Kp. Organ.

NEKROLOGAI

MINERSVILLE, PA.

A. a. Juozas Šiubeika,
SLA. 13 Kp. Narys.

Sausio 17 d. dirbant angli-
akasykloje mirė patiko SLA.
13 kp. narį, Juozą Šiubeiką. Iš-
dirbus apie valandą laiko, ve-
lonis Šiubeika pradėjo statyt
stulpą „propą“. Kastuvu truk-
telėjus liuosą angį, ant jo už-
varto apie 3,000 tonų anglies.
Jojo draugas M. Merkevičius,
kuris dirbo kiek toliau, išgirdęs
gruivimą, nubėgo į tą vietą ir
savo draugą jau rado užklotą
anglimis. Ilgai ėmė kol vel.
Šiubeiką ištraukė iš po ang-
lies.

Velionis Šiubeika buvo drau-
giškas, geras ir ištikimas žmo-
gus. Kuomet sužinojo apie jo
mirtį, tai neišpasakytai nuliudo
jo žmona ir sunus Juozukas, 17
metų amžiaus vaikas. Neišpa-
sakyta nuliudo ir jo draugai.
Velionis taip gi buvo taupus ir
užsidirbęs pinigų, buvo pasista-
vus nuosavą namelį su visokiais
patogumais; turėjo taip gi ir
automobilį. Savo sunų Juozuką
buvo žadėjęs leist į augstus
mokslus ir išmokyti daktaru.

Velionis iš Lietuvos paėjo iš
Igliaukos parapijos, Mariampo-
lės apskričio. Į Ameriką atvy-
ko turėdamas vos 18 metų am-
žiaus. Čia, kaip ir mes visi, bu-
vo pasirūjęs surast laimę. Vedė
1910 metuose su Agota Žilins-
kaite.

Velionis J. Šiubeika priklausė
prie SLA. 13 kp., Lietuvos Su-
nų Dr-tės ir ugniausių draugi-
jos. Kaip lietuvių pašelpinėse
organizacijose, taip ir ugniage-
sių draugijoje daug darbuvo.
Bėgesindamas ugnį, velionis ne-
kartą pabuvo ir nevalgęs. Kuo-
met SLA. 13 kp. 1921 metais
buvo netikusiai vedama, velionis
daug prisidėjo joje tvarkos at-
steigimui. Po to mūsų kuopa
gerai buvoja ir auga kaip na-
riais, taip ir kapitalu. Daug
darbuodavos laike kp. parengi-
mų ir bendrai kuopos labui.

Amerikoje velionis išgyveno
24 metus. Mirė budamas 41 me-
tų amžiaus. Velionis Juozas
Šiubeika palaidotas sausio 21 d.
Daugelis giminių, draugų ir pa-
rastių atidavė jam paskutinį
patarnavimą: palydėjo velionį
į Sv. Pranciškaus lietuvių para-
pijos kapynes. Ant kapų viet-
ninkas kunigas pasakė pamoklą,
apibūdindamas velionio biografi-
ją ir jo reikšmingus darbus;
nepagailėjo, žinoma, „užvėtyt“
ir bedieviams, nes velionis buvo
laisvų pažiūrų žmogus ir laido-
tuvėse taip gi nemažai laisvų
pažiūrų žmonių dalyvavo.

SLA. 13 kuopa reikiša didžiau-
sį apgailą netekus a. a. Juozo
Šiubeikos. Lai buva velioniui
lengva išstis šaltoje žemelėje.
Šeimynai jo reikiame didžiau-
sios užuojautos.

A. J. Banišauskas.

McAJOO, PA.

A. a. Juozas Mileris,
SLA. 54 Kp. Narys.

Velionis Juozas Mileris su šiuo
pasauliu skyrėsi sausio 27 d.
Mirė jis visai netikėtai ir nelai-
mingai — užmuštas angliaka-
skyklose.

Velionis buvo 41 metų am-
žiaus. Buvo vedęs, bet jo mo-
teris su trimis dukterimis jį pa-
metė ir išvažiavo į kitą miestą.
Laidotuvėmis rūpinosi vietiniai
gyventojai.

Vel. J. Mileris palaidotas sau-
sio 30 d., Shenandoah Lietuvių
Laisvose Kapynėse.

Lai buna mūsų draugui leng-
va šios šalies žemelė.

Vincas Labutis.

NIAGARA FALLS, N. Y.

A. a. Juozas ir Veronika Ba-
rauskai, SLA. 270 Kuopos
Nariai.

A. a. Juozas ir Veronika Ba-
rauskai, 270 kp. nariai, žuvo
sausio 19 d. Mirtis juos pati-
ko bevažiuojant automobiliu.
Jiems ir dar keletui jų draugų
važiujant automobiliu, mašina
sustojo ant geležinkelio bėgių
ir tuo tarpu smarkiausiu greitu-
mu ant jų užvažiojo traukinys.
Velioniai Barauskai užmušti ant
vietos, o kiti keturi sunkiai su-
žeisti.

Vel. Barauskų laidotuvės bu-
vo sausio 22 d. Kadangi Juo-
zas buvo laisvų pažiūrų, o Ve-
ronika tikinti, tai ji palaidota
su bažnytinėmis apeigomis, o
Juozas laisvai. Abu palaidoti
vienoje duobėje.

Laidotuvės buvo liudnos. Kaip
į namus, bažnyčia, taip ir ant
kapų susirinko gana daug žmo-
nių. Buvo ne tik lietuvių, bet
ir svetimačių, nes didžiama
šia nelaimę žinojo ir ja buvo
tiek susidomėję, kad nelaimin-
gai žuvusius net palaidot atvy-
ko.

J A U S P A U S D I N A M A ARIONŲ PRISIKĖLIMAS

Iš Ivaityų Šaltinių Surankiojo J. PRONSKUS. Spausdina
„VARPO“ BENDROVĖS Spaustuvė, Kaune.
Knyga Leidžiama Prenumeratos Keliu.

TURINYS:

DALIS I.
Lietuvių Praeitis Arionizmo Šviesole.
Europa Nuo Ledų Gadynės Ligi
Kryžučių Ordeno Galo.
Arionų rasės reikšmė civilizacijai:
600,000,000 kalba arioniską kalbą.
— Arionai buvo kilni senovės tauta.
— Grynioji arionų rasė buvo lietu-
viai. — Arioniskų tautų religinis pa-
siskirstymas. — Lietuvių skirtinga
pozicija link krikščionybės. — Gry-
nosios arionų rasės religija ir budas.
Getai (gudai) ir 200 metų arioniz-
mo religija: Lietuvių giminių val-
džia Italijoje ir Ispanijoje. — Kaip iš-
nyko girulių giminė. — 60 metų arioniz-
mo Italijoje. — 200 metų arioniz-
mo Ispanijoje.

Parusnės suvienytos valstybės:
Prūsų seimas, konstitucija ir laisvės
spauda. — Kryžiaus riterių invazijos
ir pirmieji Kryžučių Ordenai. —
Kaip išsūdyta getvingiai.

300 metų Kryžiaus Karo prieš lie-
tuvius: Kodėl mūsų šiandien beliko
3 milijonai. — Kaip ir kas išsūdė
prusus. — Kaip mirdavo žemaičiai.
Lietuva išnaikindama Teutonų Orde-
nus, paruošė dirvą Europos atgimi-
mui ir reformacijai. — Bibliografija:
Dr. Isaac Taylor, Dr. Latham, Dr.
Bezenberger, Joham Voigt, S. Dau-
kantas, Dr. Moore ir daug kitų.

DALIS II.
Lietuvos Vaidmuo Tautų
Išsivadavime.
Kaip Išbuvojo Unit-Arionizmo
Idėja Lietuvoje.

100 Metų Unitarionizmo Lietuvoje:
Katalikybės ir protestonizmo nepasi-
sekimas. Unitarionizmas ir viltys
atgauti Lietuvai laisv

Petras Cvirka.

H a l ė

Halė ne tokia kaip jos sesers, — dar lovoje, o į veidrodį žiuri. Ji vengdavo veidrodžio. Visada rėdydavosi nuošaliais, vieniša, liudinti.

Nes veidrodis žymėjo jos ilgą, atsi-kišusiomis alkūnėmis rankas, plačias lūpas ir šlakutą veidą.

Halė vyriausioji iš seserų. Ji norė-tų visada džiaugtis, bet akys liudnos, tušti kambariai ir kampe uždarytas pia-ninas.

Tiesa, kai jos seserys buvo dar nete-kėjusios, namuose lankėsi karininkai, stu-dentai. Lošdavo pokerį, šokdavo, bučiuo-davosi, atnešdavo gėlių. Tik niekad jai.

Halė visuomet motinos rolėje, arba senos tarnaitės.

— Hale, vandens! — viena sesuo.
— Hale, padėk man apsilvilt.
— Hale, suieškok batelius! — kitos seserys.

Ir ji visuomet joms gera, visuomet svečiams nuolanki, nedraši. Gal kad to-kios ilgos rankos, atsiikišusi nosis.

Kartais, kai seserys krykšdamos iš-eidavo su savaisiais į kiną ar gatvę, ji pasilikusi visad viena bodėdavo lange, ar pačiame kambario kampe.

Ach, ach tas grožis!... Ar gi tik gro-žiu galima sužavėti, pritraukti mylimą, tik gražiu veidu, tuščiu juoku ir niekad širdingumu. Argi gražiai moteriškai šia-me pasauly tik pirmoji vieta?

Negi taip ir pasilikti vienų vienai tuose tuščiuose namuose. Vienų vienai.

Kada galva pritvindavo gatvės kle-gėsio, juoko, o prisiglaudusių porų šeše-liai nuslinkdavo per jos langą, Halė pa-kiidavo kartais, sugriebdavo senus, pa-geltusius išsišiepusių pianino pirštus ir išgaudavo liudną jų juoką, nuo kurio dar labiau jai pačiai širdį suspausdavo.

Bet kai seserys buvo namie, — ji tu-rėdavo progos nors jų laime, jų džiaugs-mais pasidalinti ir už jas kai kada pa-verkt.

— Hale, jis atsisveikinant mane pa-bučiaavo. Ar ne akipilėšiška
— Ir dar?
— Kad myli...

Halė apkabindavo seserį ir spaus-davosi prie jos:

— Hi — ji paleisdavo, išpindavo se-serims kasas ir tos išpasakodavo men-čiausias smulkmenas, nuo kurių rausdavo Halina.

Bet viena po kitos seserys išteklėjo. Išteklėjo ir užmiršo ją.

Retai kas į tuos namus ateidavo. Vakarais ji sėdėdavo prie lango ir žiūrėdavo į gatvę. Dieną siudavo. Nuo-bodu buvo namuose per dieną. Iš mote-ry, kurios tame pačiame kieme gyveno ji sužinojo, kad galima gerai uždirbt, duo-dant pietus. Reik tik pasiskelbt.

Halė vieną vakarą iškabino ant stul-po gatvėje jos pačios rašytą raštelį: „Duoda pietus. Pigiai. Sužinot Sodo g-vėj 18.“

Sekandį dieną ji išsuostė lėkštes, nusipirko keletą naujų šaukštų ir ant dviejų pailgų stalų padėjo bonkose po gė-lę.

Praėjo diena. Nei vieno. Praėjo ki-ta, trečia.

Kasdien ji vis išvalydavo lėkštes, švariai sudėliodavo jas. Pas duris ji at-nešė veidrodį, vandens dubenį.

Nei vieno.

Tik staiga vieną dieną pabarškino į duris.

— Prašau!

Tai buvo jis. Kitaip nebuvo galima pavadinti to vyriško — jis.

Augštas vyras. Jis nusiėmė skry-bėlę:

— Atsiprašau. Ar čia pietūs duo-dami?

— Taip, ponas.

Halė priėjo ir padėjo jam nusivilkt. Jis drąsiai, atvirai apsižvalgė, pa-saitais kaklaryšį.

— Prašau, ponas, prisėst. Aš tuojau paruošiu.

Halė drebančia širdimi išbėgo, paėmė šakutes. Jos nesilaikė rankose.

Netrukus ji sudėliojo lėkštes. Tvar-koje, gražiai. Prislinko arčiau bukieta gėlių, pataisė, kostelėjo.

Kai ponas valgė, ji bėgiojo po kam-

barį, vis pribėgdama prie stalo, vis patai-sydama.

— Gal, ponas garsvyčių?

— Ačiū!

Tą dieną tiek ir kalbėta. Halė poną palydėjo laiptais, nulenkę jam galvą ir viskas.

Sugrįžusi ir laukdama kitos dienos ji pradėjo bijotis: gal kas jam nepatiko, gal nuobodu, gal kalta, kad nekalbėjau... nekalbinau.

Todel visus priešpiečius ji nekantriai laukė svečio.

Tokią pat valandą jis vėl atėjo. Da-bar į jį geriau ji išžiūrėjo. Tamsūs plaukai, tokios pat akys.

Kaip ir praeitą dieną, pietų laike jis neištarė nei vieno žodžio, nei vieno gar-so. Ji taip pat.

Praėjo keletą savičių. Net mėnesių. Tas pats, visuomet laiku, nepasivėluoda-mas ponas ateidavo ir išeidavo.

Tvarkingai, punktualiai jis sumokė-davo už pietus.

Kartais jis vieną kitą valandėlę pa-sėdėdavo po pietų. Ji naudodavosi pro-ga. Priedavo prie pianino, atvoždavo, paspausdavo.

Jis rukiavo ir nejudėdamas išsėdė-davo kol ji skambindavo. Kai jos rankos pailsdavo ir ji jas nuleisdavo — jis nie-ko nepasakydavo. Apsivilkdavo, užsidė-davo skrybėlę ir išeidavo.

Halina pamažu apsirato prie to keistuolio. Tai buvo žmogus lyg su pas-laptimi.

Bet vieną dieną, įprastu laiku ji jo nesulaukė.

Valanda plaukė už valandos, o jo vis nesimatė. Halina pradėjo nerimt. Ji pajuto keistą ilgę, lyg tas žmogus bu-tų jos. Lyg tai būtų buvęs visai arti-mas.

Pavakare jis atvėrė duris. Staiga jai krito į akis jo ranka. Viena ranka jo buvo perrišta baltu muslinu ir iš jos sunkiai kraujas.

— Oi, kas pasidarė?

— Et, fabrike užkliuvo už rato...

— Palaukite! — ji išbėgo ir atne-šė vandens, išbėgo ir atnešė drobės.

— Ar galima perrišti?

Jis ištiesė ranką. Kai musliną atri-šo, kraujas varvėjo ant grindų. Ji be-veik alpo. Bet jo akys buvo tokios pat, ramios.

Halina rietės aplink tą ranką, suko drobe, išikandusi siulą ir vis dejavo. Kai ji baigė tvarstyti, staiga jis paėmė ją už rankos:

— Išteklėk už mane.

Ji paleido siulą, dar labiau išbalo ir nei žodžio.

— Ką jūs kalbate?! — riktelėjo ji.

Bet ponas vis tebelaiškė jos ranką ir žiūrėjo kaip paprastai.

* * *

Ir ji išteklėjo. Tai padarė, ko niekad nesitikėjo. Jis — gražus, nors ir pagy-venęs vyras. Ji — sunykusi, bauri mēr-gina.

Jos vyras grįždavo vakarais. Toks pat tylus. Halina visuomet tvarkoje, pil-noje tvarkoje stengėsi paduoti jam val-gį.

Beveik visuomet ji pastatydavo gė-lę ant stalo. Ir kai jis valgėdavo — ji sėdėdavo ir tėmydavo ar jis ko nepano-rės, ar netruks.

Bet jam visuomet viskas gerai bu-vo.

Kitą, antrą vakarą praleisdavo jie viename kambary. Jis varėdavo laik-raščius. Ji šiaip dirbdavo. Bet niekad jis nepažiūrėjo arti jai į akis. Niekad.

Bet Halina buvo laiminga. Nors jų lovos stovėjo atskirai ir niekad jis ne-atėjo pas ją ir ji pas jį — ji budavo ra-mi nors girdėdama jo kvėpavimą. Kad ten jos vyras, ji žino. Rytoj jis kels anksti, eis į darbą. Jis turi išsimiegot. Jis visuomet grįžta juk purvinomis, juo-domis rankomis, sušilęs ir suprakaita-ves.

Bet gal ateis diena...

Ir ji laukė.

Vieną dieną jis parėjo kaip papras-tai. Ji atsargiai paruošė stalą, nuvilko nuo jo palatą, padėjo kedę.

Ir benešant, atsargiai, karštą sriu-bos dubenį, ties pat jo veidu, jai išsprudo iš rankų ir išvirto beveik ant jo. Jis tru-putį kilstelėjo ranką.

Halina net uktelėjo.

— Dovanok!

Ji atsargiai nuvalė nuo jo rubų sriu-bą, o jis nieko. Nei jokio pykčio, ar šiaip žodžio.

Halina tą vakarą anksti nuėjo į sa-vo kambarį.

Nakčia jis pabudęs išgirdo verksmą. Verksmas buvo toks tylus, įkniaubtas ir pagalvius. Bet jis girdėjo verkiant.

Halina gulėjo ir verkė. Ji kandžio-jo sau pirštus, keikė save ir vis karto-jo:

— Ką tu padarei, ką tu padarei, ra-gana sena.

Ir tai jis girdėjo.

Jis pakilo, pradėjo tyliai vaikščiot po kambarį. Jis negalėjo užmigti. Už sienos iki pat ryto verkė Halina, vis kar-todama:

— Ką tu padarei, ragana sena!

Liuda Adomavičiūtė.

Saulėtekis

Anksti. Mėlsvai-violetinės miglos glaudžiai apina dar mieguistą gamtą.

Mėlsvas rankas kabo ore, bangomis slankioja žemė, lyg plonutis valis.

Miega gamtužė mėlsvumoj pasken-dus.

Sode žolė stambia rasa ašaroja.

Tarp užsimasčiusių medžių šakų — tai čia, tai ten nutiesti varatinkliai.

Plonučiai siuleliai ryto rasa parengti žvilga, spindi, kaip neregėtas sidabro tinklas.

Tuo tarpu horizonto kraštėlis, pama-žėl ima švisti.

Purpura rausvėja.

Mėlsvos miglos lankstos ir baugiai slapstos kertelėse. Jos užleidžia purpurai vietą ir tyliai į nebutybę pasitraukia.

O saulutė tuo tarpu vis plečia savo didelę, auksinę akį.

Spinduliai-pasiuntiniai šokinėja medžių viršūnėse — braukia jas purpura ir auksu — galutinai veja mėlsvai-pilną violetą.

Saulutė viešpatuoja!

Gamtųžė gausiame aukse skandina, tirpina užsilikusį rūką, vydama jį net iš tamsiausių kampelių.

Gamtųžė pratrėnė akis...

Medžiai taiso šakeles — purkšta lapelius...

Krumokšniai šaipo vėjalio užkabin-ti... O paukšteliai balselius bando dienos koncertą pradėdant. Garsiausia karkia varna, kuri, matyt, turi šeimyninių ne-malonumų: gal su varnėnu nesutinka, ar vaikus bara... Ji lakioja apie augštą pušį, kame turi susikrovus lizdą ir vis karkia nepatenkinta.

Žmonės, atsikėlę dirbt pradėjo.

Jie eina su dalgiais dobilų, aviųžų kirst.

Moters apie namus triusia, o sau-lutė, visa tat matydama, nuolankiai mer-kias ir auksą barsto...

Sveika, saulutė, atsikėlus!

Kruvinoji Žvaigždė

Pilka padangė tada liepsnojo, žvaigždės žėrėjo — kruvinos žvaigždės. Mane vadino, mane viliojo, Kur meteorai gijomis raizės.

Mane viliojo žvaigždė kraujuota Ten paskrajoti jos karalioj

Ir paviešėti žvaigždėtojų puotoj, Bet mano geismas greitai atšlijo...

— Išnyk per anksti, žvaigždė nušvitus Aukos tu geidi, žvaigždė kraujuota! Man siela džiaugias — šiandien jos rytas, šiandien ji kelia rytmečio puotą!

Ji suspindėjo mėlyna varsa Kraujuota taką toli nudriekus, Tikslai iš tolo spindulius žarsto. Rytas, — jau saulė šypsnį nušvietus...

* * *

Pilka padangė šiandien pražydo, žvaigždė kraujuota mėlsvai nubluko; Ir horizontai klaidžio pražydo Balsais erelių už mėlsvo ruko.

Aistros rytinės stygos paliestos Sparnus išskleidę žaras užkurė: Poilsio prašo rankos ištiesios,

Pailso akys, dangų pražiūrė...

Antanas Virbickas.

Sudie, Rudenio Vėjai

Užu sienos verkia gluosniai,
Verkia išdidžiai,
Tai kukčioja, pasiguodžia,
Tai šnabžda tyliai.
Mėnuo klaidžioja padangėj,
Baltas, išdidus;
Debesimis apsiraugė —
Vėl šypsos ramus.
Toli spingsi žiburėlis,
Lyg vilko akis,
Ir tarp medžių išivėlęs
Buria paslaptis.

Užu stalo sėdi tėvas,
Tylus ir ramus.
Jau nupiauti miežiai, pievos,
Duonos visiems bus.
Plovė, vežė, svirnuos' pylė,
Bet ne sau — kitiems.
Jį gyvenimas apvylė,
Dirbant svetimiems...

— Ak, dalia dalužė mano,
Prakaitas — viltis.
Ar už pilko okeano
Mano ateitis?...

— Išvažiuosiu toli, toli,
Miel's krašte palik.
Sudie sese, mielas broli —
Tu laimingas lik.

Kai nutilo verkė gluosniai,
Ramus išdidi,
Balta virve persijuosė
Ėjo jie keli.

Kur asfaltas, dunda plienas,
Ten toli toli;
Naują laimę, naujas dienas
Verkdamas regi.

II

Užia bangos, supas laivas,
Galva kaip akmuo,
O ant kranto giedra, blaivos,
Tik sieloj ruduo...

Ten San-Paulo spindi toli,
Ugnies žiburiuos',
Ar sutiks ten sesės broliai,
Kas tave paguos?...

Naktis, pilna, skardo, juoko
šypsos išdidi,
Automobilai tiksliai suokia,
širdis nerami.

* * *

Rudens godos, mielas krašte,
Su purvais ir šalčiu.
Jei galėtum vėl atrasti,
Paukščiu pasikeltum.

Liudonas.

Vasaros Naky

Mergužėle, ar tu čia,
Lauki mane ir nakčia?...

Taip berneli, štai daržely
Aš svaigstu gėlių kvapely.

Laukiu tavęs jau senai,
Tu gal to nenumanai,

Kad Onytė pasiilgo.
Ašaros akis jai vilgo.

Ir bučiavo ją bernelis,
Čia svyravo ir berželis;

Bernuželis — mergužėlė,
O berželis — liepužėlė.

Aušo rytas deimantinis,
Vyturėlis pirmutinis,

Kilo dangun ir dainavo,
Siekė saulę, — ją bučiavo.

Rasa šlakšlė žolynėlius
Ir mergelės gintarėlius;

Bernuželis dar kartelį,
Pabučiavo jai veidelį.

Lik sveika mano brangioji,
Neliudėki mylimoji;

Rudenėly, aš ir tu,
Busime abu kartu.

Giraitės Žentas.

Dainos

Plaukite dainos, skambiosios dainos,
Guoskite širdis, kvėpkite džiaugsmo...
Lai plačiau plinta vis jūsų aidas,
Gimėt bakažėj jūsų pilnos jausmo...

Plaukite dainos, neškite žinią —
Rengias lietuviai Vilniaus vaduoti:
Pily senojų mūsų Gedimino,
Vieton erelio iškels' me Vytį!

Plaukite dainos, neškite žinią:
Broliai jau žirgus karui balnoja,

Rengias vaduoti savo sostinę —
Tekla jau saulė — Rytuos dienoja...

Ramojus.

Mergužėlei

Nors sudiev šiandien sakysiu,
Bet rytoj, aš vėl sugrįšiu
Pas tave mergele.

Šiandien man pasižadėsi,
Per laukelį palydėsi,
Paspausi rankelę.

Rytoj rytą kai sugrįšiu,
Ant rankelės tau užmausiu
Aukšninį žiedelį.

Apkabinsiu, pamyluosiu,
Lupytes skaisčias bučiuosiu,
Brangioji gelele.

Prie krutinės prisiglausiu,
Tyrą meilę pažadėsiu
Ant viso amželio.

Amžinai tave mylėsiu,
Kartu džiaugsiuos ir kentėsiu
Su tavim mergele.

Nebrugos seni tėveliai,
Nebeskirš jau mus laukeliai —
Tu mano mergele!

L. Grigaitis.

Jūs Sakėt

Jūs sakėt: lai verkia žalioji jaunystė
Be laiko pražuvus žalia...
Bet, broliai! Ne laikas mums vysti,
Lai žuva nelaisvės dalia!

Lai staugia ir tyčiojas vėjas
Ir gieda, kad kapas jaunystei.
Dar mes neliepsnojom, dar mes nežadėjom
Todel ir nenorime vysti.

Ateiname, broliai, ateiname, sesės,
Ateinam pasaulį žaliuot!
Tad leiskit mums dainą, kokios nedainavo
Pasauli dar nieks, uždainuot.

Jūs sakėt, mielieji, be laiko pražuvom
Nuvytom pačioj gražumoj...
Mes vėtomis užėm, mes vėtroje buvom,
Mes gyvi dar busim dainoj!...

Kazys Jakubėnas.

Augin' Tėvelis Vieną Sunelį

(Liaudies Daina)

Augin' tėvelis vieną sunelį,
Sunelis šėrė bėrą žirgelį (2 syk).
Sunelis rengės, žirgelis žvengė,
Tai gailiai verkė senas tėvelis (2 syk).
Išėik sesute ant didžio dvaro,
Atkelk, sesute, vario vartelius (2 s.).
Vai broli, broli, kur vandravosi,
Kurio keleliu namo parjosi? (2 s.)
Jei iš rytelių, tai anksti kelsiu,
Jei vakarėlių, tai vėlai gulsiu. (2 s.)
Vai ir nuvarė į Kauno miestą,
Į Kauno miestą, ant žalio kalno. (2 s.)
Kur muštravoja jaunus bernelius,
Kur kamanduoja bėrus žirgelius. (2 s.)
Vai duzgė-duzgė švino kulkelės,
Vai krito-krito jauni berneliai. (2 s.)
Puola berneliai, kaip aržuolėliai,
Krinta galvelės, kaip aguonėlės. (2 s.)
Kur tas tėvelis, ką mus augino,
Kur motinėle, ką mus gimdino? (2 s.)
Vai kad ateitų, kad pamatytų,
Plištų širdelės, nedalaikytų. (2 s.)

Užrašė Teklė Kandročiūtė.

Margos Mintys

Darbu atsikratom
Mes trijų daiktų:
Trokštančių pagundų,
Geismų nebūtų,
Skurdo, ištvirkimo,
Sunkaus nuobodumo.
Mums tik trusas duoda
Tikrąjį smagumą.

*

Per dieną gyvenimui
Visų reformų nepadarysi,
Ir gyvu gi esant,
Į žemę juk nelysi.

*

Pirmiau pamastyk,
O paskui daryk:
Du kart pagalvok,
Paskui užsimok!
Jei neapsvarstysi,
Spėkas išbarstysi.

*

Divorsuota Močiūtė.
— Neverk, mažas suneli,
Gausiu penktą tėvelį...

Aurė Jotis.

LIETUVIAI AMERIKOJE

HAMTRAMCK, MICH. Lietuvių Reikalauja Pripažinimo.

Hamtramck, Mich. yra miestas vidury Detroit miesto. Gyventojų randasi 85,000. Daugiausia gyventojų yra lenkų; po jų — lietuviai, ukrainiečiai, rusai, juodieji ir tt. Hamtramck'o majoras, du teisėjai ir veik visa administracija susideda iš lenkų.

Lietuvių Hamtramck'e yra maždaug apie 2,500, mokančių savo mokeskis del miesto administracijos užlaikymo. Hamtramck'e yra daug lietuviškų draugysčių ir klubų.

Vienas iš seniausių ir darbščiausių klubų tai „Lithuanian Citizens Club of America“ (taip inkorporuotas). Šis klubas turi virš 500 narių, kurie ir kurios moka savo mėnesines mokeskis. Klubas dabar turi virš \$6,000 dolerių. Susirinkimai būna reguliariškai kožną trečią nedėlią po pirmo. Tą klubą sutvėrė Motiejus Čiurlionis. Tikslas to klubo yra mokintis lietuviškos rašybos bei prisirengimo prie pilnų pilietiško popierio, idant tapus J. V. piliečiu.

Be to, juk Hamtramck'e randasi apie 2,500 lietuvių, mokančių savo mokeskis del užlaikymo miesto administracijos. Bet lietuviai iki šiol nėra žinomi politiniuose darbuose. Todel dabar lietuviai sutvėrė vieną didžiausių klubų, vardu: „Lithuanian Citizens Political Club of America“. To klubo tikslas yra rūpintis, kad juodaugiau vietinius ir apylinkės lietuvių su pažindinus su politika, kad lietuviai augščiau būtų laikomi už juodukus. Musų Politinio Klubo balsai: „Vienas už visus, o visi už vieną“!

Tai gi, lietuviai, Politikos Klubas įgalioja komisiją iš piliečių: M. Čiurlionis, B. Sluz, M. Stankus ir A. Vielvis, kad reikalavus mums pripažinimo politikoje. Juk mums pasidarba, Hamtramck'o administracija duotų lietuviams darbą už policomną, ugnegsį, miesto klerką ir tt., pagal lietuviškų balsų nuosimti. Lenkai ir visa dabartinė administracija Hamtramck'e jau pripažino mūsų reikalavimą ir paskelbė lenkiškuose laikraščiuose. Galima pasakyti, kad Detroit'o ir Hamtramck'o lenkai pusėtinai gerbia lietuvių ir garsina savo dienraščiuose visus straipsnius; kiek buvo parašyta, tiek buvo patalpinta.

Balsavimai bus 5 d. kovo, 1930 m. Bus išrinkta nauja administracija. Prieš tą balsavimą lietuvių turi progą pasirodyti kuoskaillingiausia ir išnaudoti politikos galybę. Kuo daugiau balsų turėsime, tuo daugiau lietuvių galės gauti miesto darbų.

Kas dar neįsirašęs į Lietuvišką Politiską Klubą, o nori prisirašyti, tai malonėkit kreiptis pas: M. Čiurlionis, 2076 Trowbridge Ave., Hamtramck, Mich. M. Čiurlionis.

CLEVELAND, OHIO. Vytauto Mirties Jubilėjaus Rengimas.

Clevelando lietuvių katalikų ir tautiškos draugijos jau pradėjo bendrą darbą rengimo si prie Vytauto 500 metų mirties suakutinių paminėjimo. Šiomis iškilimėmis kviečiama prisidėti ir kitas kolonijas, kaip Akroną, Youngstowną, Daytoną, Detroitą ir Pittsburghą. Atsiminkim, brangūs Lietuvos sunus savo tėvynės Lietuvos garbingą praeitį, kuri istorijoje pažymėta dideliais Vytauto darbais, nuo ko ir mes išlikome iki šiai dienai ir galime garbingai paminėti.

1930 metais sueina 500 metų nuo Vytauto mirties, bet jis ir po šiai dienai mūsų širdyse

gyvena ir jo darbai primena mums jo didį pasižventimą savo tautai.

Iš laikraščių matome, kad visame pasauly kur tik yra burelis lietuvių rengiamasi prietos šventės.

Ir Clevelando lietuvių draugijos ruošiasi prie suakutinių apvaikščiojimo ir todel kviečia paminėtas kolonijas prisidėti ir dirbt išvien.

Kolonijų vadai ir draugijos, kurios manytų kartu dalyvauti šiame darbe lai atsiliepia lais-kais, o Clevelando jubilėjaus komisija pasistengs suteik visas informacijas ir jeigu pasirodys pritariančių iš kitų kolonijų, tada bus galima sušaukt bendrą konferenciją aptarimui suvienyto veikimo ir taip veikime, kad išieyti kuodidžiausias ir gražiausias paminėjimas.

Taip gi kitos kolonijos, kurios norėtų prisidėti prie Clevelando gali atsišaukt apačioje paduotu antraštu.

Vietinės draugijos taip gi prašomos įsitęmt, kad visos yra kviečiamos prisidėti ir kurios dar neišrinko atstovų į komitetą malonės tai padaryti.

Komiteto antraštas: DLK. Vytauto Jubilėjaus Kom., 7416 Cornelia Ave., Cleveland, Ohio. Susirinkimo komisija:

J. P. Kvierderas,
Antanas Šmigelskis,
M. A. Ruseckas.

BOSTON, MASS. Harvardo Universiteto Paskaitos Apie Sveikatą ir Ligas.

Harvardo universiteto medicinis fakultetas kiekvieną metą duoda apie 12—15 viešų paskaitų link sveikatos ir ligų. Paskaitos atsisuna Harvardo univ. medicinos kolegijos auditorijoje (240 Longwood Ave., Boston, Mass.). Auditorija atvira kaip 3 val. popietų kiekviename nedėdieny. Paskaita prasideda kaip 4 val. Lektoriais būna Harvardo medicinos profesoriai ar Bostono ligonbučių daktarai. Šiemt mūsų korespondentas ap-lankė dar tik dvi paskaitas. Sausio 26 d. nedėliopietų Dr. M. Tremont-Smith davė paskaitą „Nerves and Nervous Disen-ses“. Trumpai sakant, daktaras išdėstė nervų ligų apsirėikšimus. Vasario 2 d. nedėliopietų Dr. W. D. Sutliff davė paskaitą apie „Pneumonia“ arba plaučių uždegimo ligą. Publikos buna visuomet kupina auditorija.

Korespondentas.

BINGHAMTON, N. Y. Rengiamas Apvaikščiojimas Lie-tuvos Nepriklausomybės 12 Metų.

Binghamtono tikslingos orga-nizacijos susibūrė į vieną bendrą burį, idant Lietuvos Nepri-klausomybės 12 metų gyvavi-mą tinkamai bei įvertinančiai šventę paminėjus. Apvaikš-čiojimas įvyks 16 d. vasario, 6 val. vakare, Amerikonų Klube, Elks Roof Garden.

Kaip teko patirt iš komisijos, tai dienei yra rengiama tam tikras pritaikintas programos. Tad vietiniai lietuviai esate kviečiami tame parengime dalyvaut ir rimtai pagerbt Lietu-vą, mūsų tėvynę.

Aš manau, kad kiekvienam geram lietuviui ta diena yra svarbi; juk tą dieną mūsų tėvynė nusikratė svetimųjų jun-go ir tapo nepriklausoma res-publika.

Jonas Činikas.

OREGON CITY, ORE.

Dr. K. Sarpalius Ristynės. Trečiadieny, sausio 23 d. lie-tuvių žinomas ristikas Dr. K. Sarpalius čia ristos su buvusiu pasauliniu čempionu Ed. Lewis (Strangler). Buvo sutarta nu-galėtoju pripažinti tą, kuris iš trijų susirėmimų laimės du. Pirmuoju susirėmimu mūsų vien-gentis Dr. K. Sarpalius labai

puikiai pasirodė ir savo prieši-ninką nugalėjo bėgy 26 minutų ir 3 sekundų. Antrame bet gi susirėmime nutiko nelaimė: Dr. Sarpalius išpuolė pro virves ant grindų ir sunkokai susižeidė.

Jam sugrįžus į areną, Lewis pa-sinaudojo proga: jis ne vien dē-jo visas pastangas, kad Sarpalių nuėmus savo jėga, bet dar ir pradėjo jį mušt į sprandį. Šitoks Lewis'o elgėsis publikai labai nepatiko; kilo trūkšmas ir reikalavimas, kad Lewis būtų pašalintas iš arenos, bet, mato-mai, referis buvo jo pusėje, to-dėl ir publikos riksmo nepašė. Nepaisant, kad Sarpalius ir bu-vo sužeistas bei mušamas, bet vis gi dar 20 minutų ir 9 sekun-das išsilaikė. Trečiu syk Sar-palius jau nėjo imtis, nes jau-tėsi sunkiai sužeistas. Todel laimėjimas, techniniu nugalėji-mu, pripažintas Lewis'ui.

Jonas Gritė.

Mum Reikia Daugiau Raštų Apie Lietuvą ir Jos Senovę

Ateinančios Vytauto suakutu-vių šventės duoda progos mums daugiau susipažinti su Lietuva ir jos senove. Visi mes, kad ir inteligentai, mažai turime lite-ratūros ir raštų apie mūsų tėvynę Lietuvą ir jos praeitį. O visa ta praeitis labai interesinga, žingeldi, kartais šiuropingta. Bet jei manęs, ar keno kito kas paklaustų apie mūsų praeitį, tai išties mažai ką tegalėtume pa-sakyti. Tik ačiū p. Juozui Pronskui, buvusiam „Sandaros“ re-daktoriui, kuris pastaruoju lai-ku nesigaili suteikt gerų ir mums lietuviams brangių raštų „Tėvynė“ ir kitur. Neapsirik-siu pasakę, kad iš gautos visos literatūros šiais laikais vien tik p. Pronskus pasistengė ir sten-gias suteikt istoriškų žinių ir davinų apie mūsų senovės pra-biūčius, gimes, kaimynus, etc. Jei kas neskaitė dar „Tėvynė“ jo raštų, tai butinai visi perskai-tykite, ypač šiuo metu jo raštus „Kaip Prusai Savo Laisvę Gynė“ („Tėvynė“, Nr. 52, 1, 2 ir sekamus). Taip gi visi perskai-tykite jo raštus apie Vytautą SLA. 358 kp. kalendoriuje 1930 m. (adr.: 96 Millbury St., Wor-cesters, Mass.). O svarbiausia smagu ir reikalinga pranešt, kad gerb. Juozas Pronskus lei-džia prenumeratorus keliu didelę veikalą, apie 500 puslapių, „Ario-nų Prisikėlimas“. Kaip pats autorius rašo, kad „priežastys skubinusios šią knygą leist“ yra: „žengiant į ateitį, reikia pažinti praeitį. Norint but ne-priklausomai, reikia išvaduoti dvasią“, vadinasi, kad but žmo-gumi ir susipratusi lietuviui, reikia žinot praeitį. Laiske p. Pronskus rašo, kad jis savo kny-goj nušvies tokių dalykų, kad dar spaudoj niekur nėra buvę ir tie nušvietimai, faktai, yra nepergalimi, yra tiesoti.

Apskritai, „Arių Prisikėli-mas“ dalinsis į šiuos skyrius (turinį): 1) Lietuvių praeitis arionizmo šviesoje, 2) Europa nuo ledų gadyinės lig kryžuočių ordeno galo, 3) Arių rasės reikšmė civilizacijai, 4) Gotai ir 200 metų arionizmo religijoj, 5) Parusnės suvienytos valstybės, 6) 300 metų kryžiaus karo prie-lietuvius, 7) Lietuvių darbai tau-tų išsivadavime, 8) 100 metų unitarionizmo Lietuvoj, 9) 150 metų unitarionizmo Amerikoj, 10) Kaip išsivystė krikščionybė, 11) 20 amžiaus filosofija, 12) Praeities peržvalga ir ateities nu-matymai, 13) Mašinos amžius ir semitizmo įtaka, 14) Naujos moralės, 15) Humanizmas (žmo-niškumas), 16) Žmonių tikėjimai, 17) Gero gyvenimo idealai, 18) Ateities religijos, ir tt.

Jau iš šių skirsnelių matome, kad veikalas bus labai brangus kiekvieno žmogaus žinojimui. Tai didelis turtas mūsų literatu-roj, mūsų istorijoj. Knyga lei-

Dr. Sarpalius buvo nugalėn-tas į ligoninę. Čia jam nuimta X-Ray. Pasirodžius, kad ne-taip jau pavojingai sužeistas, jis paliuosutas iš ligoninės iš-vyko į hotely, kuriame apsigy-venęs.

Mano nuomone, Sarpalius tą bulių Lewis'ą but nuėmęs, jei ne minima nelaimė. Bendrai reikia pasakyti, kad ir publikos Sarpalius buvo daug daugiau užjaučiamas. Jis mat gražiai ir švariai imasi.

Bežiurint šių imtynių, man buvo begaliniai skaudu, kad lie-tuvių labai nežmoniškai tasai bu-lius daužė ir kankino. Ir dau-gelis lietuvių Sarpalius nelai-me buvo labai susidomėję. Kiek geriau bet gi pasijutome, kada sužinojom, kad jis jau ne li-gonbuty ir kad ne taip jau pa-vojingai sužeistas.

Gelbėkite Lietu-vos Kovotojus už Laisvę

Amerikos lietuviai dėjo daug pastangų, kad caro valdžia grą-žintų lietuviams spaudą. Kova tapo laimėta.

Amerikos lietuviai varė inten-syvų darbą ir nesigailėjo aukų, kad būtų nuversta despotiška Rusijos carų valdžia. Ir galų gale revoliucija įvyko.

Amerikos lietuviai visomis iš-galėmis rėmė savo brolius Eu-ropoj kovoj už mūsų tautos ir šalies nepriklausomybę. Kada ji pasiskelbė savistove valstybe, ją puolė ir lenkai, ir rusai, ir bermontininkai. Ir vėl reikėjo amerikiečių paramos. Jie buvo duosnys ir jautrus.

Kovoj už Klaipėdos prijun-gimą prie Lietuvos Amerikos lietuviai stovėjo kaip muros.

Lenkams užgriebus Vilnių, Amerikos lietuviai bė srovų skirtumo kėlė ir protestus, dē-jo ir deda aukas Vilniaus vada-vimui.

Dešimtis tukstančių dolerių jie sudėjo gelbėjimui nuo karo nukentėjusių savo brolių ir naš-laičiams.

Į ką gi daugiau gali kreiptis ir iš ko pagelbos tikėtis mūsų broliai ir sesers Lietuvoj bē-doj ir reikale, jei ne į trečdalį savo tautos žmonių Ameriko-j, kurie yra daugiau apsišvietę, apsirūpinę ir susiorganizavę?

Nors daug nelaimių jau pra-lalinta, daug kovų laimėta, bet amerikiečiai ir vėl turės ateit Lietuvai į pagelbą. Perversmi-ninkams nuvertus teisėtą, žmo-nių širinktą jos valdžią, dabar siaučia ten karo stovis, cenzu-ra, masiniai areštai, kariuome-nės teismai, mirties bausmės, katorga, organizacijų ir veikėjų persekiojimas. Vienu tik so-cialdemokratų kalėjimuose ran-dasi virš 300.

Darydami viską, kas yra mu-sų galioj, kad Lietuvoj pasi-keistų tvarka ir būtų sugrąžinta demokratija ir teisėtumas, mes negalime ramiai sėdēt ir laukt, kada geriausi jos sunys ir dukters kalėjimuose skurstą ir pusbadžiū yra marinami. Jiems yra reikalinga užuojauta, parama ir pagelba. Liet. Soc. Sąjunga jau yra teikusi jiems pagelbos kelias atvejais. Pris-voke kolonijose pasidarbuot pa-rinkimui prenumeratorus. To-kiems gerb. autorius suteiks ir atlyginimą.

Lietuviai ir kiti gyvenantieji Lietuvoje, kurie norėtų įsigyti „Arių Prisikėlimą“ gali užsi-sakyti Lietuvoje pas p. F. Bort-kevičienę, Gedimino gatvė 38, Kaunas. Vinciuinas.

Amerikos Pilietybė

Daugelis lietuvių, vyrų ir mo-terų, norėtų gaut pirmas arba antras popieras, bet negauna del neatsimimimo savo atkelia-vimo laiko ir laivo vardo.

Lygiai daugelis norėtų ir Lietuvon keliaut savo gimines aplankyti, ko delei butinai yra reikalinga nuo Amerikos val-džios gaut leidimas—permit to-reenter the United States — sugrįžt atgal, kurio tai leidimo-permito nieks negauna be pa-davimo tikro laiko atkeliaavimo ir laivo vardo.

Visi, kurie neatsimena savo tikro atkeliaavimo laiko ir laivo vardo, turi pas ateivystės val-džią registruotis—užsirašyti, ką padarius, valdžia duos „Certi-ficate of Registry“, pasą lietu-viškai pasakius, su kuriuo pas-žais bus gaunama pirmos ir antrosios pilietybės popieros, kaip ir permitai-leidimai su-grįžt Amerikon; taip gi gal registruotis ir nemokantieji skaityti ir rašyti, kuriems „Cer-tificate of Registry“ arba pa-sas bus vietoje pilietybės po-pierių reikaluose su valdžia ir prie palaikymo darbo, kur rei-kalaujama parodyt pilietybės popieras, prirodymui kad ne „slapukas“, kad teisėtai įkeliavęs Amerikon.

Visi aplikantai—prašytojai tu-ri paduot savo aplikacijas ant valdžios blankų No. 659, pen-kių pėdų ilgumo, duplikate — dviejose kopijose, su 6 fotogra-fijomis 1½ x 2½ didumo ant visų žemai pasirašius ir pašto money order ant \$20.00 išrašy-tu: Commissioner General of Immigration, Washington, D. C.

Aplikacijos reikia išpildyti labai akytai (raštininkas tur mokēt anglų kalbą gerai ir ra-šyti su mašina padarymui dupli-kato). Pradžioje paduodant: Jonas Baronas, mano amžis buvo 21 metų ir 9 mėnesių, žemdirbys, atkeliauvau į New York, N. Y. (čia paduot laiką atkeliaavimo — mėnesį, dieną ir metus, mane egzaminavo ir paleido imigrantų inspektorius (Kaslegarnėje), laivo vardo ne-atmenu) — ir paskui teisingai atsakyti ant visų klausimų blan-koje paeiliui apie visą savo gy-venimą Amerikoje, kur dirbta, parama ir pagelba. Liet. Soc. Sąjunga jau yra teikusi jiems pagelbos kelias atvejais. Pris-voke kolonijose pasidarbuot pa-rinkimui prenumeratorus. To-kiems gerb. autorius suteiks ir atlyginimą.

Lietuviai ir kiti gyvenantieji Lietuvoje, kurie norėtų įsigyti „Arių Prisikėlimą“ gali užsi-sakyti Lietuvoje pas p. F. Bort-kevičienę, Gedimino gatvė 38, Kaunas. Vinciuinas.

Jos, kuopos, klubai ir atskiri asmens. Aukų atskaitos tilps „Naujienose“ ir „Keleivy“. Siųs-tis jas reikia tiesiai minėtų laik-raščių redakcijoms arba L. S. Sekretorei M. Jurgelionienei, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Aukokite patys, rinkite nuo kitų, raginkite organizacijas, kad aukotų. Lietuvos politiniai kaliniai kenčia už savo krašto laisvę, už liaudies teises, už vis-tą tą, kas mums Amerikos lie-tuviams buvo ir yra brangu.

L. S. S. Pild. Komitetas.

galo pasirašyti ir prisiekt pas Notary Public.

Išpildžius aplikaciją (pridē-del neatsimimimo savo atkelia-vimo laiko ir laivo vardo. Lygiai daugelis norėtų ir Lietuvon keliaut savo gimines aplankyti, ko delei butinai yra reikalinga nuo Amerikos val-džios gaut leidimas—permit to-reenter the United States — sugrįžt atgal, kurio tai leidimo-permito nieks negauna be pa-davimo tikro laiko atkeliaavimo ir laivo vardo.

Po mėnesio ar daugias laiko, aplikantas gaus pakvietimą nuo imigracijos inspektorius, kad atkeliaut su dviem piliečiais, kaip lyduotojais, kurie jau nuo senai aplikantą pažįsta kaip dorą, blaivų, darbštų žmogų, tinkamą į piliečius arba gyven-tojus (jei aplikantas bemokas-lis). Kur lyduotojams būtų pertoli keliaut delei didokų lē-šų, toki lyduotojai galės parašyt affidavitus pagal inspektorius nurodymus.

Kur aplikantas yra gyvenęs keliose vietose, pavyzdin: Pitts-burgh, Pa., Amsterdam, N. Y., Westville, Ill. ir tt., tai iš kiek-vienos tokios gyventos vietos reiks paduot po du lyduotoju, piliečių, kurie parašys affidavitus — duplikate, kiekvienas, jog jie pažįsta aplikantą, gyve-nusį jų mieste tiek tai laiko ir tt.

Imigracijos inspektorius gali klausinėti aplikanto ir daugias dalykų, negu aplikacijoje paduo-ta ir atsakyta.

Visi aplikantai asmeniškai turės nuvykt pas imigracijos inspektorius paskirtoje vietoje (mieste), dienoje ir laike — I hereby agree to appear in person at such time and place as may be designated for examination regarding the claims made by me, and to produce evidence in support thereof. Kurie neis pas imigracijos inspektorius, tokie negaus „Certi-ficate of Registry“, negaus pilietybės popierų, negaus per-mitų Lietuvon keliaut.

Aplikantai keliaudami pas imigracijos inspektorius lai pa-siima, jei turi — deed'us, ban-kines knyguotes (kad ir suban-krutėjusių bankų), gromatų ko-pertus vis jau rašytus ar gautus pirm birželio 3, 1921 metų.

Kurie norite gaut registraci-jai blankų No. 659 duplikate, tai tik atsišaukite ir pridėkite 6c. stampomis.

P. Mikolainis,
188—190 Sands St.,
Brooklyn, N. Y.

STEIGS 20 AKUSERIŲ PUNKTŲ.

Lietuvoje per metus viduti-niai buna apie 70,000 gimdymų; kasmet apie 1,100 gimdyvių miršta, o dalis nuo gimdymo liekasi paliegiusioms, darbuojoms nustojuosim. Todel Lietuvos moterų organizacija kreipėsi į šiaurės Lietuvai šelp komitetą skirt iš surinkty aukų likučių tam tikrą pinigų sumą akuserių punktams įvairiose Lietuvos vie-tose steigti. Manoma tų punk-tų visoj Lietuvoj įsteigt 20. Punktų išlaikymas metams at-sieitų 60,000 litų.

PAIN-EXPELLER

Jūsų Žvaigždės Sporto Pasuly

—ar tai jie būtų kumštinninkais, ristikais, bėgikais ir šiaip atletai — neapsieina be PAIN-EXPELLERIO. Jie žino vertę šio visam pasauliui garsaus linimento. Jie reikalauja išsityrimo su PAIN-EXPELLERIU po kiekvienam dides-niam treniravimosi gimnastikos kamba-riuose ir taipgi po kiekvienų įtemptų imtynių arcoje. Niekas kitas taip neap-saugoja jų nuo visokių Muskulų Gėl-mų ir Skaudėjimų, kaip taitai padaro PAIN-EXPELLERIS.

Išvengkite Kusulių, Persalimų,

turėdami tokį patį patiekimą PAIN-EXPELLERIU. Joki turį jausmų paties žmiejai ašetai. Išbandykite išsityr-ti su PAIN-EXPELLERIU šandien. Jūs busite stačiai riste-binti jo pasakėmis. Jūs tapsite atsiminimui ir atvirtoji. Neat-jus kraujas pradės cirkuliuoti kaip, kaip niekuomet pirmaui necirkuliuo.

Atsiminkite taipgi, kad PAIN-EXPELLERIS yra puikiu vaistu tokiis tik galima gauti nugalėjimui Reumatizmo Šlaue-mu, Strėndiegiu, Sustingusio Sprando, Neuralgijos ir t. t. Ir yra puikiuotu vaistu nuo išsinarinimo, Nėsmalumo ir Gėliuamų Muskulų.

Dvejoje populiarių knių didumo bonketas: 35 ir 70 centų. Galima gauti visose Vaistinėse arba stačiai iš

The Laboratories of
F. A. RICHTER & CO.
BERRY AND SOUTH FIFTH STS.
BROOKLYN, N. Y.

TRY A PAIN-EXPELLER RUB TODAY

5 Dienos Per Vandenyne
PER CHERBOURG'A — 6 DIENOS
PER BREMENĄ

Keliaukit greičiausiu pasauly laivu

BREMEN

Laivas EUROPA dabar budavojamas ir veikt pradės nuo kovo mėn., 1930 m.

Mažiau Negu 8 Dienos į Lietuvą

Patogus ir tiesus susisėjimas su bile Europos šalimi. Reguliarnai išplaukiami kiekvieną sa-vaitę populiariais Lloyd laivais.

Del sugrįžimo liu-dymų ir kitų infor-macijų atsišaukit savo vietinio agen-to arba

**57 BROADWAY
NEW YORK**

**NORTH
LLOYD**

VIETINĖS ŽINIOS

IS SLA. 38 Kp. SUSIRINKIMO.

SLA. 38 kp. mėnesinis susirinkimas buvo ketvirtadienio vakare, vasario 6 d. Be kita ko, apkalbėta ir nutarta surengti balių su teatru ir pakviesti Cincovos artistas ką nors sušost. Šio reikalo tvarkymui išrinkta komisija: Kazlauskas, Andrius ir Paltanavičaitė. Taip gi išrinkta komisija prirėngimui įnešimų į busiantį SLA. seimą į šią komisiją įeina šie darbuotojai: A. Ramanauskas ir J. Sagevičius.

Gavus nuo nelaimingojo SLA. nario J. Sasevičiaus iš Auburn, Ill., atsišaukimą, kuopa nutarė paaugot jam \$11.00.

Rep.

OPERETĖS DRAUGIJA NUTARĖ PAGERBTI KOMP. M. PETRAUSKĄ.

Lietuvių „Operetės“ Choras laike savo pamokų vasario 5 d., Y. M. C. A. svetainėje, Brooklyn, padarė trumpą sekamo reikalo apkalbėjimą: muzikos mokytos p. Ks. Strumskis pranešė, kad dabar atėjo laikas, kuomet reikia paremti visai Amerikos lietuvių visuomenei užsitarvusį Amerikos lietuvių gyvenime muzikos pionierių ir vieną žymiausių mūsų kompozitorių Miką Petrauską. Apkalbėjus šį reikalą, „Operetės“ Choras vienbalsiai nutarė sekamo pavaros metu surengti muzikalų vakarą, kurio visas pelnas bus paskirtas komp. Miko Petrausko naudai. Tai bus pagerbimas užsitarvusio kompozitoriaus ir menininko Miko Petrausko ir kartu bus suteikta jam medžiaginė parama.

„Operetės“ Choro nariai nutarė ir įgaliavo p. Strumskį pasitarti šiuo reikalu su visais kitais Brooklynio ir apylinkės lietuvių chorais, ypačingai su bažnytiniais chorais ir jų vadais, kad tuo būdu sudarys bendrą veikimą šiuo reikalu. Juk visi chorai seniaus beveik tik vienos komp. M. Petrausko sukomponuotomis dainomis naudojosi ir šandien neapseinama be jo dainų. Taip pat būtų įdomu žinoti ką atsakys bolševikų globojami chorai į šią propoziciją, nes ir jie naudojami ir naudojami komp. M. Petrausko kompozicijomis.

Nėra abejonės, kad visa Amerikos lietuvių visuomenė pasistengs tinkamai įvertinti žymaus mūsų kompozitoriaus ir menininko p. Petrausko nuopelnus ir tinkamai parems jo pagarbai ir paramai rengiamus muzikalius vakarus. Gal būtų neužilgo galėsime pasakoti Brooklynio lietuvių publikai kuomet komp. M. Petrausko naudai vakaras įvyks, pasitikėdami, kad Brooklynio lietuvių skaitlingai ir tą vakarą atsilankys ir tuo būdu įvertins mūsų didžio menininko darbus lietuvių muzikos ir tautinės kultūros labui atlikus. Todel „Operetės“ Choras prašo visų tentyti, kuomet bus paskelbta vakaro rengimas augščiau minėtam tikslui, kad visi lietuvių ir tą vakarą atsilankytų ir tuo būdu pasistengtų nors dalinai atsišlyginti lietuvių muzikos kurėjui ir auklėtojui Mikui Petrauskui, kuris visą savo gyvenimą tik tam vienam tikslui dirbo ir visas savo jėgas pašventė.

Vincas J. Vyšnius,
„Operetės“ Choro Rašt.

„LANKĖSI „TARPININKO“ REDAKTORIUS.

Vasario 5 d. SLA. Centre ir „Tėvynės“ redakcijoje lankėsi SLA. narys ir mėnesinio žurnalo „Tarpininko“ redaktorius p. Rokas Židžiūnas. Iš paties p. Židžiūno teko sužinoti, kad jis lankėsi New York'e ir Brooklyn'e paties jo redaguojamo žurnalo

reikalais, tad prie tos progos aplankė ir SLA. Centrą.

„Tarpininko“ leidėjai planuoja neužilgo pradėti vaju šio visuomeninio žurnalo išplatimui tarpe Amerikos lietuvių. Kiek teko sužinoti, tai Amerikos lietuvių gali užsiprenumeruoti „Tarpininką“ beveik veltui, nes kiekvienam prenumeratoriui teikiama tokios dovanos, kurias perkant pavieniai by kraututėje jos daugiau kainuoja, negu pati prenumeratora. Mat „Tarpininko“ leidėjai yra pasiriję gauti šiam žurnalui tiek prenumeratorių, kad jis galėtų gauti stambiųjų Amerikos biznio įstaių skelbimus. Todel ir taip mažą, tik vieno dolerio prenumeratorą metams, dar paremia tokiomis dovanomis, kurios savo kaina viršija pačią prenumeratoros sumą.

Apie „Tarpininką“, kaip mėnesinį žurnalą, jau keliais atvejais rašėme „Tėvynėje“. Dabar dar kartą galime pakartoti, kad „Tarpininkas“ yra tikrai turiningas ir naudingas žurnalas, kuris privalėtų rasti kiekvieno lietuvių namuose, ypačingai kuomet dabar bus galima jį užsiregistruoti beveik veltui. Su kiekvienu numeriu „Tarpininkas“ gerėja ir tobulėja, todėl užsitarauja visų Amerikos lietuvių paramos. Kiekvienas lietuvis ras jame sau įdomių ir naudingų dalykų pasiskaitymui.

VYTAUTO JUBILEJAUS VAKARAS.

New Yorko lietuvių bene bus pirmutinai šioj kolonijoj, kurie rengia vakarą L. D. K. Vytauto 500 mirties sukaktuvių minėjimui. Šiuo tikslu vasario 16 d., Aušros Vartų parapijos salėje bus suvaidinta drama „Mirga“. Vaidinimą atliks Cincovos b-vės vaidylos. Po vaidinimo bus kalbų ir Cineovos pirm. p. Navickas parodys krutamyjį paveikslą iš Lietuvos kariuomenės gyvenimo. Kalbės Dr. J. F. Paulionis. Bus ir dainų. Dainuos ponia Tamošaitienė.

Pramogos pradžia 5 val. popiet. Svetainė randasi ant Broome St. Visi newyorkiečiai kviečiami dalyvauti.

Koresp.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBES MINĖJIMAS BROOKLYN'E.

Brooklyne Lietuvos 12-metinės nepriklausomybės minėtuves rengia Tautininkų Kliubas ir Operetės Draugijos Choras. Tai įvyks sekmadienį, vasario 16 d., Ukrainų Svetainėje, 101 Grand St. Pradžia 4 val. popiet. Bus prakilios ir suvaidinta du scenos veikaliai. Prakilų pasakys Dr. V. Vencius. Operetės Choro vaidylos suvaidins dvi komedijas: „Kurčias žentas“ ir „Gaila Usų“. Vėliau bus šokiai.

Kviečiama visi vietiniai ir apylinkių lietuvių šiam svarbios šventės minėjime dalyvauti. Teko girdėti, kad vaidylos prisirėmę savo užduotis atlikti tinkamai ir visus atsilankiusius patenkinti.

Visi bukite.

Aš Busiu.

STUDENTŲ IR ALUMNŲ VAKARIENĖ.

Vasario 22 d. Manger viešbuty New York'e, įvyko Lietuvių Stud. ir Alumnų Kliubo vakarienė. Vakaro vedėju buvo stud. M. Mikolainis. Trumpas kalbas pasakė: Kliubo prezidentas adv. Briedis, p-lė Bagužaitė, p-lė A. Strimaitytė ir p. J. Liutas. Po vakarienės sekė šokiai. Publikos buvo pusėtinai rinktinis burys.

Ši vakarienė buvo rengta tikslu paminėti ketvirtmetines kliubo sukaktuves ir paskiausiai

baigusias mokslą kluibo nares, p-lę Albertą Strimaitytę ir p-lę Petronėlę Bagužaitę, pagerbt. Buves.

„VIENYBĖS“ SEIMAS IR VAKARIENĖ.

„Vienybės“ Spaudos Bendrovės šerinkų metinis seimas bus šeštadienį, kovo 1 d., „Vienybės“ svetainėje, 193 Grand St. Pradžia 10 val. ryte. Direktoriaus prašo paskelbti, kad visi šios bendrovės šerinkai seime dalyvautų; tie gi, kurie negali ypatiskai atsilankyti — lai atsiunčia savo pavardus (prokes) tiems šerinkams, kurie seime bus. Užkvietimai ir pavada visiems šerinkams jau išsiuntinėti. Jei kas dar negrąžina — malonėkit atsiųsti — b-vės sekretoriui — gausite.

Poseiminė tos pačios bendrovės vakarienė įvyks sekmadienį, kovo 2 d., Miller's Grand Assembly Hall, Grand ir Havemeyer Sts. Tikietai į vakarienę prašoma užsisakyti išanksto.

Rep.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBES MINĖJIMAS NEWARK'E.

Vasario 16 d. Newark'o lietuvių iškilmingai minės Lietuvos nepriklausomybės 12-metinės sukaktuves. Minėjimas įvyks šv. Jurgio Svetainėje, 180-2 New York Ave., Newark, N. J. Pradžia 3 val. popiet.

Programas šiam minėjimui susidės iš kalbų, dainų, ir kt. Kalbas pasakys: Lietuvos ministeris p. B. K. Balutis, kun. Cibelis, kun. I. Kelmelis, ponia Venciuviene, Newark'o miesto majoras p. J. Congleton, ir komisisionieriai John F. Murray, Wm. J. Brennan ir John Howe.

Dainuos šv. Cecilijos choras; taip gi bus keletas solų ir duetų. Bus ir kitokių pamarginimų. Įžanga veltui.

Pasibaigus programai, rengiamą vakarienę pagerbimui Lietuvos ministerio p. B. K. Balutis. Šis pokilis įvyks Elk's Ho-

me, 1048 Broad St., Newark, N. J. Vakarienės pradžia 7 val. vakare. Po ir laike vakarienės — šokiai.

Kaip į pirmą, taip ir antrą pokilius kviečiama visus vietinius ir apylinkės lietuvių atsilankyti. Į vakarienę bus įžanga ir tikietus išanksto galima gauti pas rengimo komisijos narius.

Rep.

Paieškojimas

Aš, Jieva Mockevičienė paieškau savo giminaitės Marijos Gardziulitės (po vyru Vaitkevienės). 5 metai atgal gyveno Waukegan, Illinois. Malonėkit atsiųsti pati ar žinantieji pranešti šiuo antraštu:

JIEVA MOCKEVIČIENĖ,
12205 So. Emerald Ave.,
CHICAGO, ILL.

Del Žmonių, Kurių Apetitas Yra Menkas.

Jeigu jūsų apetitas yra menkas, virškinimas prastas, arba jeigu jūs atsiirgstate, turite surugusį pilvą, jei kankina galvos skaudėjimas, atsimas, vėmimas, kvaituliai, nevalios kepenys, ar panašios ligos pačiančios nuo konstipacijos ir abelno nusilpėjimo, jūs rasite didelę pagalbą, jei jūs imsite Nuga-Tone nors tik per kelias dienas, ir gyvenimas įgys naują ir saldęsį pasmę.

Nuga-Tone yra sveikatos ir spėkos atbudavotojas, kuris pagamina užtektinai raudono, sveiko kraujo. Jis priduoda spėką ir jėgą susilpnėjusiems nervams, muskulams ir organams, palengvina inkstų ar puslės įdegimą ir sustabdo kėlimąsi naktimis, sureguliuoja vidurius ir nugalina konstipaciją. Nuga-Tone pašalina tą jautimąsi nuvargusi, sunegalėjusi, nusikainavusi ir sugrąžina poilsingą, atgaivinantį miegą. Jūs galite pirkti Nuga-Tone kur tik vaistai yra pardavinėjami. Jeigu jūsų parduotuvė neturi jų stakė, paprašykite užsakyti jų del jūs iš savo diazberio.

Tel. ofiso 7806-W. Namų 7806-R
DAKTARAS
JOHN S. STANESLOW
LIETUVIS GYDYTOJAS
Val.: 2-4 popiet ir 6-8 vak.
Rytai ir nedėliom pagal sutartį
799 Bank Street
(Virš banko) Waterbury, Conn.

YPATIŠKAI VEDAMA

DIDELĖ EKSKURSIJA Į LIETUVĄ

NORTH GERMAN LLOYD
EKSPRESINIŲ LAIVŲ

BREMEN

Greičiausiu Pasaulio Laivu

Išplaukiančiu iš New Yorko

GEGUŽĖS 3 D.

PO PRIEŽIURA

LIETUVIŲ LAIVAKORČIŲ AGENTŲ AM. D-JOS

Prisidėkite prie šios ekskursijos ir dalyvaukite 500 metų

Vytauto Didžiojo Mirimo Sukaktuvėms Minėti šventėje

SPECIALIUS TRAUKINIAI TIESIAI IŠ BREMENO Į KLAIPĖDĄ VADOVAUJANT PRITVYRUSIEMS VEDĖJAMS.

MAŽIAU NEGU 7 DIENOS Į LIETUVĄ

NORTH GERMAN LLOYD

57 BROADWAY, NEW YORK

Del Informacijų kreipkitės į

LIETUVIŲ LAIVAKORČIŲ AGENTŲ DRAUGIJA
168 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

J. AMBRAZIEJUS,
168 Grand St., B'klyn, N. Y.
„VIENYBĖ“
193 Grand St., B'klyn, N. Y.

J. VASILIAUSKAS,
814 Bank St., Waterbury, Conn.
A. S. TREČIOKAS,
197 Adams St., Newark, N. J.

J. SEKYS,
226 Park St., Hartford, Conn.
„NAUJIENOS“
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

A. VELECKIS,
502 South Av., Bridgeport, Conn.
P. BALUTIS,
3327 S. Halsted St., Chicago, Ill.

„DIRVA“
6820 Superior Av., Cleveland, O.
K. MAKAREVIČIUS,
95 Liberty St., Ansonia, Conn.

K. VAIŠNORA,
Franklin Savings ir Trust Co.,
Pittsburgh, Pa.

J. URBŠAS,
187 Oak St., Lawrence, Mass.

P. MOLIS,
1730 — 24-th St., Detroit, Mich.
J. G. BOGDEN,
322 W. Long St., Du Bois, Pa.

J. ZOLP,
4559 S. Paulina St., Chicago, Ill.
V. M. STULPINAS,
3255 S. Halsted St., Chicago, Ill.

A. VARAŠIUS,
S. 12 ir Carson St., Pittsburgh, Pa.
„TARPININKO“ AGENTURA,
A. Kupstas, 332 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

MISS J. RAUKYTĖ,
50 Sterling St., Worcester, Mass.
N. GENDROLIUS,
395 Broadway, S. Boston, Mass.

K. KAŽEMEKAS,
793-797 Bank St., Waterbury, Ct.
P. BARTKEVICZ,
678 N. Main St., Montello, Mass.

K. SIDABRAS,
875 Cambridge St.,
Cambridge, Mass.

J. VITKAUSKAS,
Richmond Trust Co.,
2701 E. Allegheny Av., Phila., Pa.

Tel. Empire 7365
Dr. F. MATULAITIS
322 Holbrook Avenue
DETROIT, MICH.
Valandos:
12-3 p. m. ir 6-8 p. m.
Ultravioletinė šviesa. Diathermia

Tel. Mansfield 4759
Dr. Ed. W. ŽUKAUSKAS
1114 Foster Avenue
BROOKLYN, N. Y.
Valandos:
1-2 p. m. ir 6-8 p. m.
Nedėlioms pagal sutartį
Ultravioletinė šviesa. Diathermia

LIETUVIŠKI BONA!

Jei norit pirkt ar parduot gaumant gerą kainą, rašykite mums del informacijų dykai į Dept. 2.

Kurt H. Schurig & Co.,
50 Broadway, New York.

DYKAI!

Kiekvienam prisiusim labai stebėtinai iliustruotą knygę, katroje rasite daug naujų išradimų ir stebėtinų daiktų. Rašykite tuojau įdėdami kelias štamplas del persiuntimo. Adresuokite: PRACTICAL SALES CO., 1219 N. Irving Ave., Desk T., CHICAGO, ILL.

Reumatizmas Sausgėlė

Nesikankykite savęs skausmais, Reumatizmu, Sausgėle, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukimu, nes skaudėjimai naikina kūno gyvybę ir dažnai ant patalo paguldo. CAPSICO COMPOUND mostis lengvai pašalina viršminėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siūnia padėkavones pasveikę. Kaina 50c, per pašta 55c, ar dvi už \$1.05. Dukart tvirtėn 75c.

Knyga: „SALTINIS SVEIKATOS“ augalais gydytis, kaina 50 centų.

JUSTIN KULIS,
3259 South Halsted Street,
CHICAGO, ILL.

GARSINKITĖS „TĖVYNĖJE“

IS IR I

LIETUVA

PER HAMBURGĄ

GERIAUSIAIS LAIVAIS:
NEW YORK, ALBERT BALLIN,
HAMBURG, DEUTSCHLAND,
RESOLUTE, RELIANCE,
CLEVELAND,
ST. LOUIS, MILWAUKEE
Nepalyginamas švarumas ir patarnavimas visose klesose.

\$203

IŠ NEW YORKO Į KAUNĄ IR ATGAL

(Pridėjus \$5 S. V. įeigų Taksus). Trečia kles.

Pinigų persiunčiam greitai ir žemomis ratomis.

Del sugrįžimo leidimų ir kitų informacijų klauskit pas vietos agentus arba pas

HAMBURG-AMERICAN LINE
39 BROADWAY, NEW YORK

Dr. J. Landžius

(SEYMOUR)
51 Providence Street,
WORCESTER, MASS.
Val. 9-9 Tel. Park 18-3

SALUTARAS BITTERS

Vienas didelis mokslinčių pasakė: „Žmogus pažink save“! Taip gi, pažinęs save užlaikys gerą sveikatą. Jei dažnai pa gausi šaltį, greitai pailsti, kent nuo skilvio nemagumų, kaip tai: prasto apėrito, užkietėjimo vidurių, gazų tarnose, galvos skaudėjimo, re-vingumo. Vartok Salutaras Stomach Bitters Salutaras Stomach Bitters išvalo jūsų vidurius ir užlaiko juos švariai: pašalina visus nereikalingus dalykus, kurie nuodija kūną, suteikia gerą virškinimą ir gerą apetitą ir sutvirtina visą sistemą. Galima gauti visose aptiekose arba nuo išdirbėjų.

SALUTARAS DRUG & CHEMICAL CO.,
639 W. 18-th St., Chicago, Ill.
Phone: Canal 1133

BUSI ĮSMINTINGAS SKAITYDAMS žurnalą „TARPININKĄ“. Visuomeniškas dailės, mokslo ir vaizbos mėnraštis. Tik \$1 metams. Kas tuojau užsirašys gaus dovaną

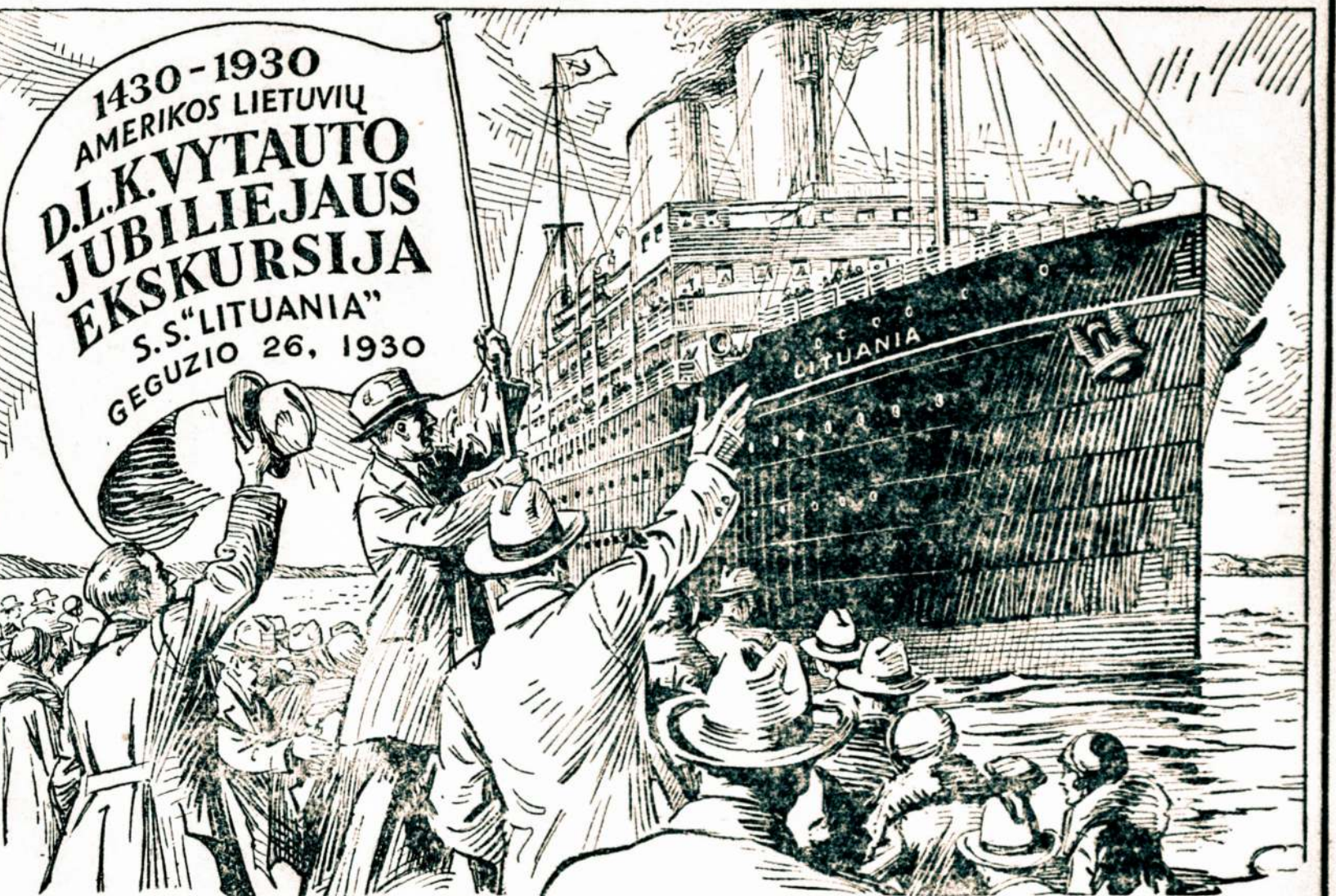
Pasirinkit ką norit: 1) Gražia fontanine plunksnę, 2) nepaprastą pašeilį: rašo ir uždega, 3) 1 sv. saldinių dėžė, 4) trejanka

Vienas numeris 10c. „TARPININKAS“ 332 W. BROADWAY

Adresas: „TARPININKAS“ SO. BOSTON, MASS.

Pas mus taipgi galima gauti rašomosios mašinėlės su lietuvių raidėmis ir kitokių naujanybių. Klauskite laišku, įdėdant 2c. štampla

TIESIAI Į KLAIPĖDĄ

VISOS PASTANGOS BUS PAŠVĖSTOS PADARYT KELIONĘ ATMINTINŲ ĮVYKIŲ PILNĄ ĮVAIRUMŲ IR MALONUMŲ DEL TŲ KURIE JOJ DAL YVAUS

Žemiausios kainos Tiesiai į Klaipėdą

Trečia kles į vieną pusę \$107.00
Trečia kles į abi pusi 181.00
Turistinė trečia kles į vieną pusę \$123.50
Turistinė trečia kles į abi pusi (min.) 204.00
Cabin kles 142.50

Pro nenados Dėn's: Už vietas turistinė kles ant Promenade Dėnio nuo Gegužės 1-mos iki Liepos 15 į Lietuvą, o į Ameriką nuo Rugpjūčio 1-mos iki Rugšėjo 30 kainos padidinamos sekamai: \$7.50 į viengą pusę, o \$12.50 į abi pusi.

Vaikams: Nuo 1-nų metų iki 10 metų amžiaus pusė kainos.

Kudikiams: Iki 1-nų metų amžiaus \$5.50 į vieną pusę. J. ibi pusi \$11.00.

U. S. Revenue Tax ir Head Tax atskyrkim.

SMAGIAUSIA, PATOGIAUSIA KELIONE

Del informacijų ir laivakorčių kreipkitės tuojau pas savo vietos agentą. NELAUKIT PASKUTINIŲ DIENŲ.

BALTIC AMERICA LINE

8-10 BRIDGE ST., NEW YORK, N. Y. 315 SO. DEARBORN ST., CHICAGO, ILL.

UNION TRUST BLDG., PITTSBURGH, PA. 616 ST. JAMES ST., MONTREAL, CANADA.